

વ્યાજ ગુંડ, હુંડી શિક્ષક

ત અને -

નિત્યકર્મ

પ્રકાશક

ગણદેવીકર ઝીણાભાઈ નીઝાભાઈ મેહતા

૧૯૬૧

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાષ્ટિ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૭૧૫ વર્ગાંક

પુસ્તકનું નામ વૈદ્યનાથ ગુરુ, ૨૬૧, શિશુક

વિષય ૨૧: ૮૭૨

દેશી નામાની નકલી સ્કુલોથી ચેતબે

દેશી નામાની સ્કુલો ઠેકઠેકાણે નીકળી પડી છે તે લોકોએ સમજવું બોધ્યો કે નામું શીખવનાર મહેતાજીને કેટલા દેશદેશાવરના વેપારીઓ અને શરાણેને ત્યાંના બહોળા ભતિ અનુભવની જરૂર છે? ગમે તેવા નવા અને બીન અનુભવીને ત્યાં શીખનારને નુકશાનમાં ઉતરવું પડે એ નિર્વિવાદ છે, માટે બરોબર શરાણી નામું શીખવાની ઉમેદ રાખનારે હમારી અનુભવી તેર વરસથી ચાલતી આવેલી શાળામાં દાખલ થઈ ખાત્રી કરી લેવી.

આપનો શુભચિંતક

ઝીણુભાઈ નીછાભાઈ મહેતા,

રાણીતળાવ-મુરત.

વ્યાજ ગુરુ, હુંડી શિક્ષક;

અને

નિત્ય કર્મ.

— રચનાર તથા ગ્રંથાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર —

ઝીણુભાઈ નીછાભાઈ ગણુદેવીકર
શરણી નામાની રકુલના મારતર.

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ટેકાણું — હરીપુરા રાણી તથાવ-મુરત ,

આ બુક બાબતના દરેક દરેક ૧/૬૭ ૧૨૫ માં એક પ્રમાણે
ક-તોએ પોતાને સ્વાધીન ગણ્યા છે માટે તેની રજા સીવાય
કોઈએ ગ્રાપ્તુ છપાવવું નહીં

—(૦)—

પ્રતિષ્ઠાપત્રિત

પ્રત ૨૦૦૦.

મુદ્રક:-ભદ્રશંકર મહારામ ભટ્ટ.

મુદ્રણસ્થાન — કળામય પ્રીન્ડી ગવર્કસ, ખાડબજાર-મુરત.

કીમત ૦-૬-૦ આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
૨૦૨૧-૨૦૨૨
ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંગ્રહ
પ્રસ્તાવના. ૧૧૬૧૨

આવી નાનકડી બુકને માટે પ્રસ્તાવનાની જરૂરત તો નથી પણ અદ્ય ખુલાસાની અગત્યતા હોવાથી થોડી ટાચણ કરવી અસ્થાને ગણી શકાશે નહિ

આપણે ત્યાના ચાલતા વ્યાપારમા દરેક વ્યાપારીઓને બદકે હરકોઈ મનુષ્યને અવાર નવાર લેવડ દેવડ કરવાની જરૂર તો પડે છેજ અને તે લેવડ દેવડથી વ્યાજી ધધાની એક નવીજ લાઇન ઉભી થાય છે વ્યાજ એકજ રીતે ગણવામા આવતુ નથી તે સૌ કોઈને માલૂમ છે, એથી કરીને વ્યાજી ધધામા વ્યાજ કેવી રીતે ગણવુ તેની વાગમવાર અઘવડતા આવીને ઉભી રહે છે, જે કે જેઓને વ્યાજ ગણવાની રીત આવડતી છે, તેઓ તો પોતાનો કાર્યભાર અચ્છી રીતે ચલાવી શકે છે પણ જેઓ ખીલકુલ અજાણ છે, બદકે માધારણ રીત જાણી શકતા છે, તેઓને માટે અમે “વ્યાજ ગુરૂ” એ નામની બુક તથા હુડી વિષેની પુરી માહીતિ વાળી “હુડી શિક્ષક” નામની બુક, અને વૈદીક સધ્યા અને અગ્નિ હોત્રની “નિત્ય કર્મ”ની બુક છપાવી બહાર પાડવાનુ સાહસ કર્યુ છે કે જેમા મારી અદ્ય મતિ પ્રમાણે ખીલકુલ ન્યુનતા રાખી નથી તો એ બુક હાથમા લેવાથીજ માલૂમ પડી આવશે આ બુક કઈ રીતે ફાયદો ગેરફાયદો થાય છે, તે ખુદલુ બતાવી આપે છે અને તેથી હરકોઈ ધમિમને હગાવાનો ખીલકુલ ભય રહેતો નથી

હુ જે કંઈ કરી શક્યો છુ તે માત્ર મારા લોકમાન્ય ગુરૂજી
!મશકર દુર્લભરામ શાસ્ત્રી ગણદેવીકરની તથા દેશાઈ
સગવાનજી રણછોડજી દાડીકરની પ્રસાદી છે

મી. ની. માસ્તર.

॥ ओम् ॥

सद्गत परम पुण्य भारां मातां अने
पितां तथा ऊकाभी,

आपना अथाक श्रम अने असीम स्नेह वच्चे
आ आपनो लघु भाणक ठछरी मोटो થયો, અને
વિદ્યા પ્રાપ્ત કરી, એ સૌ આપને આભારી છે એ
આપના અપૂર્વ ઉપકારના ચત્કિચિત્ બદલામાં આ
પુસ્તક આપને શ્રદ્ધાજલિરૂપે હાર્દિક સ્નેહથી અર્પીને
આપના સ્મરણાર્થે દ્વિતીયાવૃત્તિનું મુદ્દય રૂ. ૫૦૦)
અંકે પાચમો “અનાવિલ છાત્રાલય” સુરતને સહર્ષ
સમર્પણ કર્યું છે, અને આ તૃતીયાવૃત્તિનું જે
મુદ્દય ઉપજે તે કોઈપણ વિદ્યાર્થીને પ્રહ્લયર્થ પાલન
કરી અભ્યાસ કરવામાં મદદરૂપે છાત્ર વૃત્તિ આપવામાં
અર્પણ કરૂ છું

આપનો કૃતજ્ઞ પુત્ર,
ઝીણા કિવા દાણ.

નિયમ.

૧ પહેલુ લખો પછી આપો, અને પહેલુ લો પછી લખો
૨ જે પોતાના મનોવિકાસપર જીત મેળવે છે તેને મહા
શુરવીર કહેવો

૩ સલાહ આપવામા તૈયાર પણ મદદ આપવામા પાછળ તે
મિત્ર ન કહેવાય

૪ ખરો ભક્ત કોણ? સારમા જે મ મો રહે મન ઈન્દ્રિય પામ
૫ ખીલ્લોના મદગુણુ અને પેતાના દુર્ગુણુ શોધતા શીખો
૬ પ્રમણીકતા મેળવો, દયા શેઠો, દુઃખ શીખો, નિમક
હલાકો ઈછો

૭ ગ્વચ હવા, મારો અને સાદો ખોઈ, અગ કમરત,
પુરતો આશમ, નૈતિક શિક્ષણ, બ્રહ્મચર્ય દરેક વિદ્યાર્થીને ઉપયોગી છે

૮ વખત એ મોનુ છે, દરેક વખતો હિમાય રાખજો

૯ વિચર, ઉચ્ચાર, અને આચારથી કુળ એળખાય છે

૧૦ પરમર્થ કરવ આજનુ કાલ કંઈ નહિ

૧૧ મજન કેણુ! અવગુણુ ઉપર ગુણુ કરે તે

૧૨ રિપુતા મુળ, મદગુણુથી કાપો

૧૩ અકુકર અને અખરના સ્વાર્થી લોભે દીલથી વીરુદ્ધ
ખોલવુ મહા પાપ છે

૧૪ રાત્રમ નદ્ર પ્રત્યાશ્વા નોપ દ્યુતમો ન્વ જે પોતાના અને
પ્રજના દોષ શુ છે, તે સમદ્રષ્ટિથી વિચાર કરે છે તે ઉત્તમ
રાજા છે

૧૫ મધ્વિદાનદ પરમર્માને ચર્મ ચલુથી નહિ પણ જ્ઞાન
ચલુથી જોઈ, સત્ય માર્ગે ચાલો નકળ જગતનુ કલ્યાણુ થાવ
એવુ કર્મ કંઈ, અને આ ગુખ હુ ખમા આનદ રહે

તથાન્તુ

વ્યાજ ગુરૂ

વ્યાજ ગુરૂ એટલે દેશવરમા ચાલતા વ્યાજો રીત મહીત
ધર બેઠા માનર વગર શીખાય એવી બુક

વ્યાજવહી એટલે ખતાવહી ઉપરથી જે જે વ્યાજો ખાતાઓ
હોય તેનું વ્યાજ ગણી ગણવનો ચાપટો

વ્યાજ ગણવાની રીત-નાદી કાપતી

નાદી રીત એટલે અમલની રીત એવી કે જમા રૂ' ના મામ
દીવમ ગણીશક કાઢવા અને ઉધાર રૂ' ના મામ દીવમ ગણી શર
કાઢવા જુને પાનુ ૧૦ કાપતી રીત એટલે મુધરેલી હાલના
જમાનાની એવી કે આપેલા અગર લીધેલા રૂ' માથી જે લેવડ
દેવડ થઈ હોય થઈ હોય તે એડ બીજાના પેટામા કાપી મામ
દીવમ ગણી શર કાઢવા તે એને કેટલાકો પેટાફાડ વ્યાજ પણ
કહે છે જુઓ પાનુ ૧૩

વ્યાજ ગણવાના રીવાજો-મુઠ [મળગ] દીનાળી બાકી, વરમ
બાકી, મોનમ કમોનમ બાની, જમા ઉધારની તેરીખ જુદી બાકી,
વારોવારી, તારીખવાર, હોમખમ બાકી

મુઠ એટલે મળગ રીત, એવી કે મુલ રૂ' જેટલી મુદત
રહે ત્યા સૂધીનું સામટું વ્યાજ ગણવું તે, એટલે વ્યાજનું વ્યાજ
ગણવું નહિ જુઓ પાનુ ૧૨ (એમી ઉલટું ચકવટ્ટિ એટલે
વ્યાજનું પણ વ્યાજ ગણાય છે તે)

દીવાળી બાકી એટલે આશો વદ ૦)) બાકી કાઢી ગણવું
તે, જુઓ પાનુ ૧૦, ૧૩ વગેરે

વરમ બાકી-એટલે જ્યારથી લેણદેણ શરૂ થયું હોય તે
મીતીથી વરમ પુરૂ થાય તે મીતીની બાકી કાઢી ગણવું તે
જુઓ પાનુ ૧૮

મોમમ કમોમમ બાકી એટલે વેપાર ધમધોકાર ચાલતો હોય ત્યારે નાણાબીડ વધુ હોય છે તો તે વખતે અને વેપાર મદો ચાલતો હોય ત્યારે નાણાબીડ હોતી નથી તો તે વખતે વ્યાજ વધુ ઓછું નો ઠરાવ હોય છે તો નાણા બીડ વખતની મોસમની અને નાણાની બીડ નહિ તેક મોસમ (વખત)ની બાકી કાઢી શર જુદા પાડી ઠગવ પ્રમાણે વ્યાજ ગણવામા આવે છે તે જુઓ પાનુ ૨૧

જમા ઉધારની તેરીખ જુદી બાકી એટલે જમાના રૂ નુ અને ઉધારના રૂ નુ વ્યાજ ઓછુ વતુ હોય છે તે જમાના રૂ ના શર અને ઉધારના રૂ ના શર જુદા પાડી ઠરાવ પ્રમાણે વ્યાજ ગણવામા આવે છે તે જુઓ પાનુ ૨૫

વારોવારી એટલે વાર પ્રમાણે માન દીવમ ગણી શર કાઢવા તે જુઓ પાનુ ૨૬.

તારીખવાર ડીમેમ્બર બાકી એટલે તારીખ પ્રમાણે દીવસો ગણી કાચા શર કાઢવા તે જુઓ પાનુ ૩૨

વ્યાજનુ ખોખુ બનાવવાની રીત.

પ્રથમ ચોપડાનુ પાનુ અને પછી અધવચમા શ્રી ૧૧ લખી પ્રથમ સળમા નીશાની લખવી અને તે સળ મુકી નીચેથી બીજા સળથી મળગ (આખી) લીટી દોરવી અને તેમા જેનુ વ્યાજ ગણવુ હોય તેની અટક નામ ગામ ખાનુ પાનુ વગેરે લખી જે માલનુ વ્યાજ ગણવુ હોય તે સાલ લખવુ પછી જમા ઉધાર કરી પ્રથમ જમાનો અને પ્રથમ ઉધારનો સળ કોરો રાખી પછી રૂ નો આકડો મીતી લખી જે રીતથી વ્યાજ ગણવુ હોય તે રીતે મામ દીવમ કાઢી શર ગણવા જુઓ પાનુ ૧૦-૧૩ વગેરે

તારીજ કરવા વિષે.

તારીજ એટલે ઉપર ગણેલા વ્યાજનુ છેવટનુ શુ તત્વ રહ્યુ તે જુઓ પાનુ ૧૦-૧૧-૧૨ વગેરે

સુદત કાઢવા વિષે.

સુદત કાઢવી એટલે જે રૂા ના માસ દિવસ કાઢવા હોય તે રૂા ની મીતીથી ન્યા સુધીના રૂા નુ વ્યાજ ગણવુ હોય ને મીતી સુધીના માત્ર દીવસ ગણી કાઢવા તેમા પેટાફાડ રીતે પહેલો દીવસ ગણે તો છેલ્લો દીવસ ગણવો નહિ પણ બાકી લેણા અગર દેવા હોય તેમા પહેલો અને છેલ્લો બેઉ દીવસ ગણાય છે જુઓ પાનુ ૧૦-૧૩ વગેરે

શર કાઢવાની રીત.

રૂા અને મહિનાનો જે ગુણાકાર આવે તે શર અથવા દોકડા કહેવાય

આના અને મહિનાનો જે ગુણાકાર આવે તે બદામ અને બદામને ૧૬એ ભાગવાથી શર અથવા દોકડા કહેવાય

રૂા અને દીવસનો જે ગુણાકાર આવે તેને ૩૦ ભાગવાથી જે આવે તે શર અથવા દોકડા

આના અને દીવસોનો જે ગુણાકાર આવે તેને ૩૦ ભાગવાથી જે આવે તે બદામ અને બદામને ૧૬ ભાગવાથી જે આવે તે શર અથવા દોકડા

વ્યાજ કાઢવાની રીત

જે નક્કી શર બાકી લેણા અગર દેવા આવ્યા હોય તેને ટકાની તેરીખે ગુણવાથી જે આવે તે દોકડા થાય અને દોકડાને ૧૦૦એ ભાગવાથી જે આવે તે રૂા થાય જુઓ પાનુ ૧૦-૧૧ વગેરે તારીખમા

જે નક્કી શર બાકી લેણા અગર દેવા આવ્યા હોય તેને આનાની તેરીખે ગુણવાથી જે આવે તે બદામ અને બદામને ૧૬એ ભાગવાથી દોકડા અને દોકડાને ૧૦૦એ ભાગવાથી રૂા થાય જુઓ પાનુ ૧૩-૧૪ તારીખમાં.

ટકા વ્યાજ અને ટકા તેરીખ વ્યાજ.

ટકા વ્યાજ કહ્યું હોય તો વરત એકનુ વ્યાજ જાણવું

ટકા તેરીખ વ્યાજ કહ્યું હોય તો મહીના એકનુ વ્યાજ જાણવું

વારોવાર મેળવવાની રીત.

માત્રી રીતે અગર કાપતી રીતે જે પ્રમાણે વ્યાજનું ખોખું કર્યું હોય તે પ્રમાણે નવ દીવસ કાઢી ૬૦ મહીને ૦'' દીવસ પ્રમાણે કાપવા પણ ચાલુ જાણવું કે ૦'' દીવસનું વ્યાજ જાણવામા આવતું નથી એટલે આગા દીવસજ કપાય છે માટે એક માનની અદર કઈ કપાય નહિ ત્રણની અદર હોય તો એક, પાચની અદર બે, માત્રની અદર ત્રણ, નવની અદર ચાર, અગીઆરની અદર પાચ અને તેગની અદર છ દીવસ કપાય છે. એ પ્રમાણે કાપવાથી બરોબર આવી રહે છે પણ કોઈ વખતે એક દીવસ વધે છે કે કોઈ વખતે એક દીવસ ઘટે છે તે તે મેળવવ ના ૩ ૦'' દીવસ પ્રમાણે કાપતા રહેલા માત્ર દીવસમા મહિતાને મેચે જાણવા એટલે કે મહિને બે દિવસ પ્રમાણે ચઢાવી જે દીવસ હેય તે દીવસ ઉમેરવા જે આવે તેને માત્રે એટલે મતવારીએ ભાગવ યી ભગતા જે શેષ રહે તેની માથે જ્યાથી એટલે કે જે વારથી વ્યાજ ગણ્યું હોય તે વારથી જ્યાં મુધી વ્યાજ ગણવું હોય તે વાર મુધી મેળવવા બે બરોબર આવી રહે તો જાણવું કે બરોબર છે, અને કદાચ બે એક દીવસ વધે તો એક દીવસ એટલે કે ગ્રંથા અને કદાચ બે એક દીવસ ઘટે તો એક વધાગ્રંથા કાપતી રીતે જાણવામા પહેલો દીવસ ગણીએ તો છેલ્લો દીવસ જાણતા નથી પણ બાકી લેણા અગર દેવામા પહેલો અને છેલ્લો બેઉ દીવસ જણાય છે તેમજ વારોવારનો તાળો શેષ રહેલા માથે મેળવાય છે

જેમકે ગાલ ૧૬૬૬ના કાગળ ૧ ને વાર રવંઉથી શાલ ૧૬૬૬ ના બાકી લેણા અગર દેવા આગા વહ ૦)) ને વાર બુધ રૂ ૧૫૦)

મા નિ

૧૨-૦ ગદ્યા

૫-----

મા નિ,

૦-૬ વારોવારનાં બા દીવસ પ્રમાણે બાદ

૧૧૧૬ નક્કી બરોબર છે કે કેમ તેનો નીચે મુજબનો તાળો

૪૨

૨૩

૧૬

૭) ૩૨ (૪

૩૮

૪ શેષ સાથે રવી મામ, લોમ, બુધ તો મા ૧૧૧૬ નિ ૬

બરોબર છે જવાબ

નિયમ:—એક દિવસથી વધુ ઘટેવધે નહિ અને જો ઉપર પ્રમાણે તાળો મેળવી જોતાં જો એ દિવસ વધે અગર ઘટે તો જાણવું કે વાર લખવામાં ભુલ થઈ છે

વારોવાર મેળવવાની રીત બીજી.

આ વ્યજ કાઢવાની રીત-કાપતા વ્યાજના જેવીજ છે ફેર માત્ર મુદત ગણવાની રીતમાં છે તે નીચે મુજબ

વાર પ્રમાણે ગણવાની એક રીત પ્રથમ તીથી પ્રમાણે માસ ગણી નક્કી કરવા તેમાંથી દર મહિને બા દીવસ પ્રમાણે ગણતા જેટલા દીવસ આવે તેટલા દીવસ આવેલી મુદતમાંથી બાદ કરવા બકી જેટલી મુદત રહે તેટલી વાર પ્રમાણે ગણતા આવવી જોઈએ એમ અડસદે જાણવો એ નક્કી કરવા માટે અડસદે રહેલી મુદતમાં જેટલા માસ હોય તેના પખવાડીઆ કરવા એ પખવાડીઆ જેટલા દીવસ પહેલી તીથીના વારથી તે વારને મુકીને ગણવા છેલ્લો વાર આવે તે દીવસે છેલ્લું પખવાડીઆ

પુરૂ થયુ એમ સમજવુ પછી તેની જોડેના વારથી છેલ્લી તીથી ના વાર સુધી વાર ગણવા તેમા છેલ્લો વાર ગણવો તે એટલે સુધી કે મહિના ઉપર દીવસનો અડમટ્ટો નક્કી કર્યો છે તેની લગભગ આવી રહે ઉદાહરણ-ધારે કે પોશ સુદી ૭ ને વાર શનીથી આવતા પોશ સુધી ૬ ને બુધવાર સુધી વાર પ્રમાણે મુદત ગણવી છે તો પ્રથમ તીથી પ્રમાણે ગણતા ૧૨ માસ થયા તેમાથી અરધા દીવસ પ્રમાણે ૬ દીવસ જતા માસ ૧૧૥ ૯ દીવસનો અડમટ્ટો આંચો હવે ૧૧૥ માસના પખવાડીઆ ૨૩ થયા તેટલા દીવસમા પહેલી તીથીનો શનીવાર છે ત્યારથી મુકીને ગણતા છેલ્લે સોમવાર આંચો એટલે ૨૩ મુ પખવાડીએ સોમવારે પુરૂ થયુ પછી સોમવારથી છેલ્લી તીથીના બુધવાર સુધી ગણતા બે દીવસ આવ્યા પણ લગભગ ૯ દીવસ આવવા જોઇએ માટે બે દીવસવાળો બુધવાર નહિ પણ તેની પછીનો બુધવાર હોવો જોઇએ માટે એક અડવાડીએ તેથી ૨+૭=૯ દીવસ થયા તે ઉપરના દીવસ સાથે મળી રહે છે ત્યારે આવી રીતે ગણતા ૬-૭-કે ૮ દીવસનો ફેર રહે ત્યારે ૭ દીવસ ઉમેરી લેવા

તારીખના દીવસ કાઢવા વિષે.

આર-છ-નવ-અગીઆરમા તેના તો દીન ત્રીશ અવરે એક-ત્રીશ છે બીજે અઠ્ઠાવીશ ચંદ્રુ ચોથા વરમનો બીજે જે બોલાય, તેતો ઓગણત્રીસનો ગણતા એમ ગણાય પણ નૈકાના વરસમા શુન્ય વીણ, ચારે નહિ ભગાય (ભાગતા શેષ રહે) તેતો અઠ્ઠાવીસનો ગણતા એમ ગણાય (ભાગાય તો ઓગણત્રીશ દીવસ)

પેટાં ફેરડવાની રીત.

જુઓ પાનું ૧૩ સાલ ૧૯૬૮ પ્રથમ એક રકમ જમાની પહેલો સળ શરનો મુકી લખવી અને એક રકમ ઉધારની પહેલો સળ શરનો મુકી લખવી એ બે રકમમાં જમાની મોટી રકમમાં ઉધારની નાની રકમ સમાઈ ગઈ એટલે હવે બીજી રકમ ઉધાર

તરફ લાખવી તે રકમ જમાની રકમમા સમાની નથી કારણ કે ઉધારની પહેલી રકમ પેટામા આવેલી છે તો હવે બાકી જમાની પહેલી રકમમા જોઈએ તેટલી ઉધારની ખીજી રકમમાથી લીધા એટલે જમાની પહેલી રકમ પુરી થઈ તો હવે જમા તરફ ખીજી રકમમા લીધી તે રકમ ઉધારની ખીજી રકમમા જમાની પહેલી રકમમા જોઈતા રૂા લીધેલા તે સાથે સમાતા નથી જેથી જોઈએ એટલા રૂા ઉધારની ખીજી રકમમા જમાની ખીજી રકમમાથી લીધા એ પ્રમાણે ખાતામા જેટલી રકમ હોય તે તમામ રકમોનુ કરતા જવુ જુઓ પાનુ ૧૩ શાલ ૧૯૬૮

મુદ વ્યાજનો દાખલો

રૂા ૩૦૦) શાલ ૧૯૬૬ના કારતક મુદ ૭ મે આપેલા છે તો તેનુ શાલ ૧૯૭૦ ના ભાદરવા મુદ ૧૪ એ ટકા ૬ લેખે શુ વ્યાજ લેવુ

રૂા	વરસ	મહિના	દીવસ	વ્યાજ ટકા
૩૦૦	૪	૧૦	૭	૬
૪				

૧૨૦૦	ટીપ-કેટલાક ત્રીસાશીની રીતે પણ ગણે છે અને
૨૫૦	અકગણીવાળાઓ એને સાદુ વ્યાજ કહે છે
પાાા-૧	પણ વેપારી લાખન વાળાઓ એને મુદ એટલે
૧૪૫પાાા-૧	સળગ વ્યાજ કહે છે અને વ્યાજનુ વ્યાજ ગણે
X ૬ ટકા	છે તેને અકવૃદ્ધિ વ્યાજ કહે છે.

૧૩૦૬૫

૬ાા

૦ાાા

૧૩૧૦૨ાા બદામના

રૂા ૧૩૧-૦-૫

જવાબ

“ ઉમદા ગોઠવાણ. ”

સુરત શરાફી નામાની રકુલનો નવો હપ્તો શ્રાવણ

સુદ ૧ શાલ ૧૯૮૦ થી શરૂ થશે તે આનો વહ ૦)) શાલ ૧૯૮૦ ત્રણ મહીને પુરો થશે એ પ્રમણે ત્રણ માસની ટગ શખવામાં આવે છે તેમાં તમામ જાનના પાઠા નામાનું કામ પુરેપુરું શીખવવામાં આવે છે કેણપણ જાનની ખામી રખવામાં આવતી નથી.

બ્યાજો—નાદુ કાપતુ, વારોવારીક, તારીખવાર, સુદ, દીવાળીખાફી, વરમખાફી, તેરીખ જુદી માસ અને અક માસ, જમની અને ઉવની વગેરે રીતન શીખવવામાં આવશે

ધંત્રેજી—શીખેલાએ ને લડન ચેમ્મન ચેમ્મ કોમન કલાનના બુક કીર્પાગિનુ જ્ઞાન થશે કારણ કે માત્ર ભાષા ફેર છે

મહેતાજીએ—વલનાડની અને અત્રે સુરતની શરાફી નામાની શાળામાં હુમારા હાથથી કેળવાયલા અમ્રજી જ્ઞાન ધરાવનારા, પ્રમાણીક અને ખત્રીવળા અત્રે માટે તથા દેશવર માટે પાકુ નામુ જાણનાર ઉમેદવારો મળશે

જીનુ નામુ—અગ્વાયુ કઠાવતુ જીનુ ટાચણ ઉપરથી પાકુ નામુ કરાવવુ હોય હિંમતી કામ, બ્યાજો, અને દરજાનુ પર ચુરણ નામુ કરાવવુ હોય તેમણે નીચિના શરતોએ લખવુ ચા મળવુ

મફત—ખડાગામના વિદ્યાર્થીએ ને મુવા બેમના નહાવાનુ અને રહેવાનુ

ઠેક કંગેપુરા, ર શ્રી ૧૧૧૧, સુરત મુરત.

ગણુદેવીકર ઝીણાભાઈ નીછાભાઈ

મારતર.

ૐ શ્રી ૧૧

દેશાધ વશનજી લક્ષ્મીભાઈનું ખાતું શાલ ૧૯૬૭

જ

ઉ

૧૫૦) ચૈત્ર વદ ૩ રવેઉ

તા ૧૬-૪-૧૧

શાલ ૧૯૬૮.

જ

ઉ

૨૬૬૫૥ ॥ કારતક વદ ૧૦ શુકર બકી લેણા કારતક સુદ ૧

તા ૧૬-૧૧-૧૧ સોમ ત ૨૩-૧૦-૧૧

૧૫૦) ફાગણ વદ ૬ લોમ ૨૧૦) પોશ સુદ ૭ બુધવાર

તા ૧૦-૩-૧૨ તા ૨૭-૧૨-૧૧

૬૦૪ વૈશાખ સુદ ૩ શનેઉ ૧૮૦૧ પ્રથમ અખાડ વદ ૧૧

તા ૨૦-૪-૧૨ બુધ તા ૧૦-૭-૧૨

૬૦૧૧૫ લાદરવા સુદ ૬ મોમ

તા ૧૬-૬-૧૧

શાલ ૧૯૬૯

જ

ઉ

બકી દેવા કારતક સુદ ૧ ૨૫૦) કારતક વદ ૦) રવેઉ

રવેઉ તા ૧૦-૧૧-૧૦ તા ૮-૧૨-૧૨

૧૫) ફાગણ વદ ૭ શનેઉ ૬૦૧૧૫ મહા સુદ ૫ લોમ

તા ૨૬-૩-૧૩ તા ૧૧-૨-૧૩

૩૦) અખાડ વદ ૧૩ ગરેઉ

તા ૩૧-૭-૧૩

શાલ ૧૯૭૦.

જ

ઉ

૧૫૦૦) લાદરવા વદ ૧૩ શુકર

હા ૧૮-૬-૧૪

બાકી લેણા કારતક સુદ

૧ ગરેઉ તા ૩૦-૧૦-૧૩

૨૭૩૩૧૧૧ ચૈત્ર સુદ ૧૫ શુકર

તા ૧૦-૪-૧૪

જ

ઉ

બાકી લેણા કારતક મુદ

૧ લોમ તા ૨૦-૧૦-૧૪

ઉપરના ખાતાનુ આજ મુધી એટલે શાલ ૧૯૭૧ ના
માગશર મુદ ૧૪ ને વાર લોમ તા ૧-૧૨-૧૪ મુધીનુ તમામ
રીતે એટલે ખાતી, કાપતી, ચારોવાર, દીવાળી બાકી, વરમ બાકી,
જમા ઉધારની તેરીખ જુદી, મોસમ કમોસમ બાકી, મુદ, અને
તારીખવાર વગેરે જાતના વ્યાજ નીચે મુજબ

સાદી રીતે દીવાળી બાકી.

દેશાઈ વસનજી લલ્લુના ખાતાં પાનું ૨૧ નું વ્યાજ

શાલ ૧૯૬૭

જ

ઉ

૦ રૂ ૧૫૦) બાકી લેણા આગા ૯૬૫૩ ૧૫૦) ચૈત્ર વદ ૩
વદ ૦૦) ૬-૧૩

૦

૯૬૫

તારીખ

ઉ

૧૫૦) બાકી મુદલ લેણા

૭) શાલ વ્યાજના લેણા શર

૯૬૫ દા રૂ ૦૦૦ લેખે

દોકડા ૭૨૩૦૦

૧૫૭) શાલ

શાલ ૧૯૬૮.

જ

ઉ

૩૬૩ ૬૦૦ રૂ ૨૯૯૦૦૦ કારતક વદ ૨૦૪૪ રૂ ૧૫૭) કારતક મુદ
૧૨ ૧૨-૪ ૧ ૧૩-૦

૧૨૩૫ રૂ ૧૫૦) પ્રાગણ વહ ૯ ૨૦૬૮ રૂ ૨૧૦) પોશ મુદ ૭
૮-૭ ૧૦૧૬

૬૨૪ રૂ ૬૦) વેશાખ મુદ ૩ ૭૫૧ રૂ ૧૮૦૧ પ્રથમ અખાડ
૬૧૧૩ વરૂ ૧૧ ૪-૫

૧૧૧૧ રૂ ૬૦૧૧૧ લાદરવા મુદ ૬
૧૧૧૦ ૫૪૭૧૧૧

૫૬૦૭૧ ૬૦૦૧૧

૫૦૬૩

૫૪૪૧ બાકી દેવાશર

૫૬૦૭૧

તારીખ

૩

૫૨૧૧૧૧ બાકી મુદલ દેવા

૪)-૧ બ્યાજના દેવા શર ૫૪૪૧

દા રૂ ૦૧૧ લેખે દો ૪૦૮) =

૫૬૧૧૧૧

૨૧ ૧૬૬૬.

જ

૩

૬૮૩૧૧૧ રૂ ૫૬૧૧૧૧ કારતક મુદ ૧ ૨૭૫૮૧ રૂ ૨૫૦) કારતક વહ
૧-૦ ૦૦) ૧૧-૧

૧૦૬૧૧ રૂ ૧૫) પ્રાગણ વહ ૭ ૫૩૭૧ રૂ ૬૦૧-૧૧ મહા મુદ ૫
૭-૬ ૮૧-૧૧

૭૬૩૧ ૭૧૧૧૧૧

૬૩ રૂ ૩૦) અખાડ વહ ૧૩

૩-૩

૨૫૬૫૧ બાકી લેખા શર

૩૩૮૮૧

૩૪૦૧૧-૧૧

૩૩૮૮૧

તારીખ

ઉ

૨૬૮૧ના બાકી મુદત લેણા
૧૬૮૩ના વ્યાજના લેણા શર
૪૫૬૫૫
૬ ૩ ૦૧૧ લેખે

૨૮૮૦-૧

શાલ ૧૯૭૦.

જ

ઉ

૧૬૫૦ ૩ ૧૫૦૦) ભાદરવા વદ ૧૩ ૩૪૫૬૧૧ ૩ ૨૮૮-૧ કારતક
૧-૩ મુદ ૧૫ ૧-૦

૧૭૮૫૭૧ ૩ ૨૭૩૩૧-૧૧ ચેત્ર

૧૬૫૦ ૧૫૦૦)

મુ ૧૫ ૬૧૧૨

૧૬૬૬૪૧ બાકી લેણાનર

૨૧૩૧૪૧ ૩-૨૧૧

૨૧૩૧૪૧

તારીખ

૧

ઉ

૧૫૨૧ના બાકી મુદત લેણા
૧૬૭૩ના વ્યાજના લેણાનર
૧૬૬૬૪૧

૬ ૩ ૦૧૧ લેખે

૧૬૮૧ના બાકી

શાલ ૧૯૭૧

જ

ઉ

૦ ૩ ૧૬૬૬૪૧ના બાકી લેણા ૨૪૪૭૧ ૩ ૧૬૬૬૪૧ના કારતક
મ ગર મુદ ૧૪ મુદ ૧ ૧-૧૪

તારીખ

ઉ

૧૬૬૮૧૧૧૧ બાકી મુદ્દલ લેણા

૧૮૧-૧૧૧ વ્યાજના લેણા શર

૨૪૪૭૧

દા રૂ ૦૧૧ લેખે

૧૬૮૭૦૧૧

કાપતી રીતે દીવાળી બાકી.

૩૦ કી ૧૧

દેસાઈ વશનજી લલચુભાઈના ખાતાનુ વ્યાજ શાલ ૧૮૬૭

જ

ઉ

૦ રૂ ૧૫૦) બાકી લેણા આમે ૬૬૫ રૂ ૧૫૦) ચૈત્ર વદ ૩

વદ ૦))

૬-૧૩

૦

૬૬૫

તારીખ

ઉ

૧૫૦) બાકી મુદ્દલ લેણા

૭)૧૧૧ વ્યાજના લેણા શર

૬૬૫ દર બાર આ-

નની તેગીએ બદા-

મ ૧૧૫૮૦

૧૫૭)૧૧૧

શાલ ૧૮૬૮

જ

ઉ

૧૬૦ રૂ ૨૬૬૧૧૧૧ કાગતક વદ ૧૨ ૧૩૬ રૂ ૧૫૭)૧૧૧ કારતક

સુદ ૧ ૦૧૧૧

૦ રૂ ૧૫૭)૧૧૧

૧૭૩ રૂ ૨૧૦) પોષ સુદ ૭

૧૬૦ રૂ ૧૪૨૧ ૧-૧૦

૦ રૂ ૧૪૨૧

તારીખ

ઉ

૨૬૮૧ના બાકી મુદ્દલ લેણા
 ૧૬૬૩૩ વ્યાજના લેણા શર
 ૨૫૬૫૫
 ઠા ૩ ૦૩૩ લેખે
 ૨૮૮)૧

શાલ ૧૬૭૦

જ

ઉ

- ૦ ૩ ૧૫૦૦) ભાદરવ વ ૧૩ ૩૧૪૦ ૩ ૨૮૮)૧ કારતક મુદ્દ
 ૧ ૧૦૧૧૨
 ૦ ૩ ૨૮૮)૧ ૧૬૫૦૪૧ ૩ ૨૭૩૩)૧ ચત્ર
 મુદ્દ ૧૫
 ૦ ૩ ૧૨૧૧૧૧)૧ ૬૫૮૪૩ ૩ ૧૨૬૧)૧
 ૫-૧૩
 ૦ ૩ ૧૫૨૧૧૧ બાકી લેણા ૬૬૪૦ ૩ ૧૫૨૧૧૧
 આસો વૃદ્ધ ૬૧૧૧

૧૬૬૬૪૩૩

તારીખ

ઉ

૧૫૨૧૧૧ બાકી મુદ્દલ લેણા
 ૧૪૬૧૧૧૩ વ્યાજના લેણા શર
 ૧૬૬૬૪૩૩
 ઠા ૩ ૦૩૩ લેખે
 ૧૬૬૮)૧

શાલ ૧૬૭૧

જ

ઉ

- ૦ ૩ ૧૬૬૮૩૩૩૩ બાકી લેણા ૨૪૪૭૩ ૩ ૧૬૬૮૩૩૩૩ કાર-
 માગશર મુદ્દ ૧૪ તક મુદ્દ ૧ ૧-૧૪
 ૦ ૨૪૪૭૩

તારીખ

૬

૧૬૬૮૧૧૧૧ આકી મુદલ લેણા

૧૮૧૧ વ્યાજના લેણા શર

૨૪૪૭૧

દા ૩ ૦૧૧ લેખે

૧૬૬૭૧૦૧

મુદ વ્યાજ

ૐ શ્રી ૧૧

દેશાધ વશનજી લલ્લુભાઈના ખાતાનું વ્યાજ શાસ

૧૬૬૭ થી શાલ ૧૬૭૧ ના માગસર મુદ ૧૪ મુધી

જ

૬

૧૬૬૧૧ ૩ ૨૬૬૧૧૧૧ કારતક વદ ૧૦૬૫ ૩ ૧૫૦) ચૈત્ર વદ ૩

૧૨ શાલ ૧૬૬૮

શાલ ૧૬૬૭ ૭-૬

૦ ૩ ૧૫૦)

૧૫૪૧૧ ૩ ૨૧૦) પોશ મુદ ૭

શાલ ૧૬૬૮

૧૬૬૧૧ ૩ ૧૪૬૧૧૧૧

૦ ૩ ૧૪૬૧૧૧૧

૧-૧૦

૩૬૫ ૩ ૧૫૦) ફાગણ વદ ૬

૧૫૪૧૧ ૩ ૬૦૧૦

શાલ ૧૬૬૮

સાર

૦ ૩ ૬૦૧૦

૧૧ ૩ ૧૮૦૧ પ્ર અ વદ ૧૧

શાલ ૧૬૬૮

૩૬૫ ૩ ૮૬૧૧૧૧

૦ ૩ ૮૬૧૧૧૧૧

૪-૨

૨૪૬ ૩ ૬૦) વૈશાખ મુદ ૩

૦ ૩ ૬૦)

શાલ ૧૬૬૮ ૨૧૮

૧૧ ૩ ૦૧૦૧ ૨-૧૦

૧૬૬૧૧ ૩ ૬૦૧૧૧ લાદ મુદ ૬ ૩૮૬૧૧ ૩ ૨૫૦) કાર વદ ૦૦)

શાલ ૧૬૬૮

શાલ ૧૬૬૬

૦ રૂ ૦૧૦૧	
૧૬૮૧ રૂ ૬૦) રાહ	૦ રૂ ૬૦) રાહ
૦ રૂ ૧૫) પ્રાગણ વહ ૭	૫૬ રૂ ૧૫)
શાલ ૧૬૬૬	૩૧૧૭
૦ રૂ ૧૫૦૦) ભાદરવા વહ ૧૩	૩૮૩૫૫ રૂ ૧૭૪૧૧-૧૧
શાલ ૧૬૭૦	૨૧૧૧૩
૦ રૂ ૧૭૪૧૧-૧૧	૧૧૬૭૧૧ રૂ ૬૦૧૧૧ મહા સુદ
	૫ શાલ ૧૬૬૬
૦ રૂ ૬૦૧૧-૧૧	૧૬૧૮
૦ રૂ ૩૦)	૪૨૦ રૂ ૩૦) અખાડ વહ ૧૩
	શાલ ૧૬૬૬ ૧૪-૦
૦ રૂ ૧૨૩૫૧૦૧૧	૧૮૬૬૮૧ રૂ ૨૭૩૩૧-૧૧ ચૈત્ર
	સુદ ૧૫ શાલ ૧૬૭૦
૦ રૂ ૧૪૬૮૧૧-૧૧ બાકી લેણા	૬૭૦૭૧૧ રૂ ૧૨૩૪૧૦૧૧
માગસર સુદ ૧૪ શાલ ૧૬૭૧	૫-૧૩
૬૮૨૧	૧૧૬૬૦૧૧ રૂ ૧૪૬૮૧૧-૧૧
૨૪૪૭૬ બાકી લેણા શર	૮-૦
	૨૫૪૫૮૧

૨૫૪૫૮૧

તારીખ

૭

૧૪૬૮૧૧-૧૧ બાકી સુદ લેણા

૧૮૩૧-૧૧ વ્યાજના લેણા શર

૨૪૪૭૬

દા રૂ ૦૧૧ લેખે

૧૬૮૨૧

વરસ આકી.

શ્રી ૧૧

દેસાઈ વરસનજી લલિતુભાઈના ખાતાનું વ્યાજ શાલ

૧૯૬૭-૧૯૬૮

જ

ઉ

૧૯૯૥ ૩ ૨૬૯૥૥૥ કારતક વહ ૧૦ ૧૦૯૫ ૩ ૧૫૦) ચૈત્ર વહ ૩
૭-૯

૦ ૩ ૧૫૦) ૧૫૪૥ ૩ ૨૧૦) પોશ સુદ ૭
૧૯૯૥ ૩ ૧૪૯૥૥૥ ૦ ૩ ૧૪૯૥૥૥
૧-૧૦

૭૧૥ ૩ ૧૫૦) ફાગણ વહ ૯ ૧૫૪૥ ૩ ૬૦૦૦
૦ ૩ ૬૦૦૦ શાર
૭૧૥ ૩ ૯૯૥૥૥ ૦ ૩ ૯૯૥૥૥ આકી દેવા
૦૧૯ ચૈત્ર વહ ૨

૨૭૧૥

૧૨૪૯૥

૯૭૮૧ આકી લેણા શર

૧૨૪૯૥

તારીજ

ઉ

૯૯૥૥૥ આકી સુદલ દેવા

ખ-૧ વ્યાજના લેણા શર

૯૭૮૧

૯૯૥૥૥

હા ૩ ૦૧૧ લેખે

ખ-૧

૯૨૧૥ આકી નક્કી દેવા

૯૯૥૥૥

શાલ ૧૯૬૮-૬૯

જ

ઉ

૨૬૬૮ ૩ ૮૨૦૦ ચૈત્ર વદ ૩ ૧૮૧ ૩ ૧૮૦૧ પ્રથમ આખાડ
૩-૮ વદ ૧૧

૨૪૯ ૩ ૯૦) વૈશાખ સુદ ૩ ૦ ૩ ૮૨૦૦
૨૦૮

૧૪૭૦ ૩ ૬૦૦૦ બા સુદ ૬ ૦ ૩ ૯૦)
૦ ૩ ૭૦૦-૧૧ ૧૮૧ ૩ ૭૦૦૦ ૨-૧૦

૧૪૭૦ ૩ ૫૨૦૦-૨૦૦ ૮૬૪ ૩ ૨૫૦) કારતક વદ ૦૦)

૦ ૩ ૧૫) કૃતિક વદ ૭ ૦ ૩ ૫૨૦૦-

૦ ૩ ૨૪૨૦૦૦ બાકી સુદ ૧૫ ૫૬ ૩ ૧૫) -૧૧૭

લેણા ચૈત્ર વદ ૨ ૮૩૮ ૩ ૧૮૨) ૬

૦ ૬ ૧૮૨) ૬ ૦૦૦

૦ ૩ ૬૦૦-૧૧ ૧૪૭૦ ૩ ૬૦૦-૧૧ મહા સુદ ૫
૨-૧૩

૬૬૬

૧૦૫૬૦૦

૩૬૩૦૦ બાકી લેણા શર

૧૦૫૬૦૦

તારીખ

ઉ

૨૪૨૦૦૦ બાકી સુદ લેણા

૨૦૦૦૦ વ્યાજના લેણા શર

૩૬૩૦૦

૬૦ ૩ ૦૦૦ લેખે

૨૪૫૦૦૦

શાલ ૧૯૬૬-૭૦

જ	ઉ
૦ રૂ ૩૦૦૯) - ૧૧ બાકી મુદ્દલ લેણા ર૬૪૮૧૧૧ રૂ ૨૪૫૧૧૧૧ ચૈત્ર	
ચૈત્ર વદ ૨	વદ ૩ ૧૨-૦
૦ રૂ ૨૪૫૧૧૧૧	૨૬૦ રૂ ૩૦) અખાડ વદ ૧૩
૦ રૂ ૩૦)	૮૧૫
૦ રૂ ૨૭૩૩૧ - ૧૧	૨૭૩૧ રૂ ૨૭૩૩૧ - ૧૧ ચૈત્ર
	૩૬ ૧૫ ૦-૩
	૩/૮૨

તારીખ	ઉ
	૦૦૦૯) - ૧૧ બાકી મુદ્દલ લેણા
	૨૬) - ૧૧ વ્યાજના લેણા શર
	૩૪૮૨
	દા. રૂ ૦૧૧ લેખે
	૩૦૬૫) - ૧

શાલ ૧૯૭૦-૭૧

જ	ઉ
૦ રૂ ૧૫૦૦) ભાદરવા વદ ૧૩	૨૦૧૨૮ રૂ ૩૦૦૫) ચૈ વદ ૩
૦ રૂ ૧૫૩૫) - ૧૧ બાકી મુદ્દલ	૮૦૦ રૂ ૧૫૦૦
લેણા માગસર સુદ ૧૪	૫-૧૦
	૧૦૧૨૮ રૂ ૧૫૩૫) - ૧૧
૦	૭૧૧૨
	૨૦૧૨૮

તારીખ	ઉ
	૧૫૩૫) - ૧૧ બાકી મુદ્દલ લેણા
	૧૫૦૧૧ વ્યાજના લેણા શર
	૨૦૧૨૮
	દા. રૂ ૦૧૧ લેખે
	૧૬૮૬) - ૧૧

મોસમ કમોસમ દીવાળી બાકી.

ૐ શ્રી ૧।

હેસાઇ વસનજી લલ્લુભાઇના ખાતાનું વ્યાજ શાલ ૧૯૬૭

જ

ઉ

૦ રૂ ૧૫૦) બાકી લેણા વૈશાખ વદ ૦૦)	૨૧૫ રૂ ૧૫૦) ચૈત્ર વદ ૩ ૧-૧૩
૦ રૂ ૧૫૦) બાકી લેણા ભાદરવા વદ ૦૦)	૬૦૦ રૂ ૧૫૦) જોઠ સુદ ૧ ૪-૦
૦ રૂ ૧૫૦) બાકી લેણા આસો વદ ૦૦)	૧૫૦ રૂ ૧૫૦) આસો સુદ ૧ ૧-૦

૦

૯૬૫

૩૬૫ બાકી લેણા શર મોસમના

૬૦૦ બાકી લેણા શર કમોસમના

૯૬૫

તારીજ

ઉ

૧૫૦) બાકી મુદ્દલ લેણા
પાઞ્જી વ્યાજના રૂ ની વીગત
નીચે મુજબ
૨૧૧૧૧ મોસમના શર ૩૬૫
દા રૂ ૦૧૧ લેખે
૩) કમોસમના શર ૬૦૦
દા રૂ ૦૧૧ લેખે

પાઞ્જી

૧૫૫૧૧૧

શાલ ૧૯૬૮

૭૪

ઉ

૧૯૨ ર ૨૬૬ા઼ા઼ા઼ા કારતક વહ ૧૨ ૧૩૫ ર ૧૫પા઼ા઼ા઼ા કારતક

સુહ ૧ ૦ા૧૧

૦ ર ૧૫પા઼ા઼ા઼ા

૧૬૬ા ર ૨૧૦) પોશ સુહ ૭

૧૯૨ ર ૧૪૪) ૧-૧૦

૦ ર ૧૪૪)

૧૮૭ા ર ૧૫૦) કાગલુ વહ ૯

૧૬૬ા ર ૬૬) સાર

૦ ર ૬૬)

૦ ર ૧૭૪) બાકી દેવા વૈશાખ

૧૮૭ા (૪) ૨-૭

વહ ૦૦)

(૪ ર ૯૦) વૈશાખ સુહ ૩

૦ ર ૮૪)

૦ા ૧૩

૦ ર ૯૦)

૪૬૩ા મોસમના

૩૦૪ા મોસમના

૩૧૯ ર ૧૭૪) જેઠ સુહ ૧ ૧ા૧૦ ૧૪ા ર ૧૮૦ પ્ર. અ, વહ ૧૧

૪પા ર ૬૦ા઼ા઼ા ભાદરવા સુહ ૬

૦ ર ૧૭૪)

૦ ર ૬૬

૧૪ા ર ૬૬ ૨-૧૦

૪પા ર ૫૪ા઼ા઼ા

૦ ર ૫૪ા઼ા઼ા બાકી દેવા

૦ા૧૦

ભાદરવા વહ ૦૦)

૩૬૪ા કમોસમના

૧૪ા કમોસમના

૫૪ા ર ૫૪ા઼ા઼ા આસો સુહ ૧

૦ ર ૫૪ા઼ા઼ા બાકી દેવા

૧-૦

આસો વહ ૦૦)

૫૪ા મોસમના

૦ મોસમના

તારીજ

ઉ

૫૪ા઼ા઼ા બાકી સુહલ દેવા

૩઼ા઼ા વ્યાજના રા ની વીગત

નીચે સુજખ

૧૧૮-૧૧ મોસમના બ્યાબના

દેવા શર ૨૧૩૧

હા ૩ ૦૧૧ લેખે

૧૧૧૧ કમોસમના દેવા શર

૩૪૬૧૧ હા ૩ ૦૧ લેખે

૩૧-૧૧

૫૭૧૧

શાલુ ૧૬૬૬

જ

ઉ

૫૫૧૧૧ ૩ ૫૭૧૧ કારતક સુદ ૧ ૧૧૨૫ ૩ ૨૫૦) કારત વદ ૦૦)

૦૧૧૪

૦ ૩ ૧૫) ફાગણ વદ ૭

૦ ૩ ૫૭૧૧

૦ ૩ ૨૩૭૧-૧૧ બાકી લેખા

૫૬૧ ૩ ૧૫) ૩૧૭

વેશ્યાખ વદ ૦૦)

૧૦૬૬ ૩ ૧૭૭ ૬-૧

૦ ૩ ૧૭૭૧

૨૩૪૧ ૩ ૬૦૧-૧૧ મહા સુદ ૫

૦ ૩ ૬૦૧-૧૧

૩૧૧૧

૫૫૧૧૧ મોસમના શર

૧૩૫૬૧ મોસમના શર

૦ ૩ ૨૬૭૧-૧૧ બાકી લેખા ૬૫૧૧ ૩ ૨૩૭૧-૧૧ જોડ સુદ ૧

બાદરવા વદ ૦૦)

૪-૦

૦ ૩ ૨૩૭૧-૧૧

૬૩ ૩ ૩૦) અખાડ વદ ૧૩

૦ ૩ ૩૦)

૨-૩

૦ કમોસમના શર

૧૦૧૪૧ કમોસમના શર

૦ ૩ ૨૬૭૧-૧૧ બાકી લેખા ૨૬૭૧ ૩ ૨૬૭૧ ૩ ૨૬૭૧-આસો સુદ

આસો વદ ૦૦)

૧ ૧-૦

૦ મોસમના શર

૨૬૭૧-મોસમના શર

તારીખ

ઉ

૨૬૭૧૧-૧૧ બાકી મુદ્દલ લેણા
 ૧૬૧૧-૧૧૧ વ્યાજના રૂા ની વીગત
 ૧૧૧૧૦૧ મોસમના લેણા
 શર ૧૫૭૧૧ દા રૂ ૦૧૧
 ૫)-૧ કમોસમના લેણા
 શર ૧૦૧૪૧ દા રૂ ૦૧

૧૬૧૧-૧૧૧

૨૮૪૧૧

શાલ ૧૬૭૦

જ

ઉ

૦ રૂ ૩૦૧૮)- બાકી લેણા ૧૬૬૨૧૧ રૂ ૨૮૪૧૧ કારતક
 વૈશાખ વદ ૦૬) સુદ ૧ ૭-૦
 ૦ રૂ ૨૮૪૧૧ ૪૧૬૧ રૂ ૨૭૩૩૧-૧૧ ચૈત્ર સુદ
 ૦ રૂ ૨૭૩૩૧-૧૧ ૧૫ ૧૧૧

૦ મોસમના શર ૬૧૮૩૧૧
 ૦ રૂ ૧૫૦૦) ભાદરવા વદ ૧૩ ૧૧૬૨૧૧ રૂ ૩૦૧૮)- જ્યેષ્ઠ સુ. ૧
 ૦ રૂ ૧૫૧૮)- બાકી લેણા ૫૮૫૭ રૂ ૧૫૦૦)
 ભાદરવા વદ ૦૦) ૩૧૧૨
 ૬૦૭૨૧ રૂ ૧૫૧૮)-
 ૪-૦

૦ કમોસમના શર ૧૧૬૨૨૧ કમોસમના શર
 ૦ રૂ ૧૫૧૮)- બાકી લેણા ૧૫૧૮ રૂ ૧૪૧૮)- આસો સુદ
 આસો વદ ૦૦) ૧ ૧-૦
 ૦ મોસમના શર ૧૫૧૮ મોસમના શર

તારીખ

ઉ

૧૫૧૮) - બાકી મુદલ લેણા

૧૧૭૮ વ્યાજના રા ની વીગત

પણાના મોસમના લેણા

શર ૭૭૦૧૧૧

દા ર ૦૧૧ લેખે

પણાના કમોસમના લેણા

શર ૧૧૬૨૨૧ દા ર ૦૧

૧૧૭૮

૧૬૩૫૧

શાલ ૧૬૭૧

જ

ઉ

૦ ર ૧૬૩૫૧ માગસર મુદ ૧૪ ૨૩૬૮૧ ર ૧૬૩૫૧ કારતક
બાકી લેણા મુદ ૧ ૧-૧૪

૦

૨૩૬૮૧

તારીખ

ઉ

૧૬૩૫૧ બાકી મુદલ લેણા

૧૭૧૧ વ્યાજના મોસમના

લેણા શર ૨૩૬૮૧

દા ર ૦૧૧ લેખે

૧૬૫૨૧

જમા ઉધારની તેરીખ જુદી દીવાળી બાકી.

ૐ શ્રી ૧૧

દેશાઈ વશનજી લક્ષ્મીના આતાનું વ્યાજ શાલ ૧ ૭

જ

ઉ

૧૫૦) બાકી લેણા આસો વદ ૦૦) ૬૬૫ ર ૧ ૫૦) ચૈત્ર

૦

૬૬૫

તારીખ

ઉ

૧૫૦) બાકી મુદલ લેણા

૭) જાણ્યા વ્યાજના લેણા શર ૬૬૫

ઉધારના ઢા ૩ બા

૧૫૭) જાણ્યા

શાલ ૧૯૬૮

જ

ઉ

૩૬૩૬૫ ૩ ૨૬૬૫૫૫ કારતક

વહ ૧૨ ૧૨-૪

૧૨૩૫ ૩ ૧૫૦) ફાગણ વહ ૬

૮-૭

૬૨૪ ૩ ૬૦) વૈશાખ મુહ ૩

ફા ૧૩

૧૧૧૧ ૩ ૬૦૫૫૫ બાહરવા મુફ

ફ ૧૫ ૧૦

ફ૦૦૫૫

૦૪૪ ૩ ૧૫૭) જાણ્યા

કારતક મુહ ૧ ૧૩-૦

૨૨૬૮ ૩ ૨૧૦) પોસ મુહ ૭

૧૦૫ ૬

૬૫૧ ૩ ૧૭૦૫ પ્રથમ અબાડ

વહ ૧૨ ૪-૫

૫૪૬૫૫

૫૬૦૭

૫૦૬૩

તારીખ

ઉ

૫૨૫૫૫૫ બાકી મુદલ દેવા

૬૫૫૫ વ્યાજના રની વીગત

૩૬૫૫૫ વ્યાજના લેણા શર

શર ૫૦૬૩ ઢા ૩ બા

૨૮) બા વ્યાજના દેવા

શર ૫૬૦૭

ઢા ૩ બા

૬૫૫ બાકી નકકી લેણા

૬૫૫૫

૪૨૫૫૫૫ બાકી નકકી દેવા

૫૨૫૫૫૫

શાલ ૧૯૬૯

૫૧૫૫ રૂ ૪૨૫૫૫ કારતક શુક ૧ ૨૬૫૮૧ રૂ ૨૫૦) રૂ કારતક વદ૦૦)

૧૨-૦

૧૧-૧

૧૦૮૫ રૂ ૧૫) ફાગણ વદ ૭

૫૩૭ રૂ ૬૦૫૫ મહા શુક ૫

૭-૬

૮૫ ૧૧

૫૭૫૫૫

૬૩ રૂ ૩૦] અમાસ વદ ૧૩

૬૬૫

૩-૩

૩૩૮૮૫

૩૪૦૫૫

તાજરી

૭

૨૮૨૫ બાકી મુદ્દલ લેણા

૨૨૦૫ બ્યાજની વિગત

૨૫૨૫ બ્યાજના લેણા

શર ૩૩૮૮૫૬

૩૦૫

૦

૩) બ્યાજના દેવા

શર ૬૨૫ દા રૂ ૦૫

૨૨૦ બાબાકી નકકી

૩૦૪૫૫૫

શાલ ૧૯૭૦

૧૬૫૦ રૂ ૧૫૦૦) બાદરવા વદ૧૩

૩૬૫૮૫ રૂ ૩૦૪૫૫૫ કારતક

૧-૩

શુક ૧ ૧૨-૦

૧૫૦૦)

૧૭૮૫૮ રૂ ૨૭૩૩૫૫ ચૈત્ર

શુક ૧૫ દા ૧

૧૭૫૦

૨૧૫૧૬૫

૩૦૩૮૦

તારીખ

ઉ

૧૫૩૮૧ બાકી મુદલ લેણા

૧૫૩) બ્યાજની વિગત.

૧૬૧૧ બ્યાજના લેણા

શર ૨૧૫૧૬૧૧

દા. ૩ ૦૧૧

પ

૮૧ બ્યાજના ફેવા

શર ૧૬૫૦

દર ૩ ૦૧

૧૫૩) બાકી નકકી

૧૬૬૧૧

શાલ ૧૯૭૧

જ

ઉ

૦ ૩ ૧૬૬૧૧ બાકી મુદલ ૨૪૮૦૧૧ ૩ ૧૬૬૧૧ કારતક
લેણા માગસર સુદ ૧૪ સુદ ૧ ૧-૧૪

૦

૨૪૮૦૧૧

જ

ઉ

૧૬૬૧૧ બાકી મુદલ લેણા

૧૮૧૧૧૧ બ્યાજના લેણા શર

૨૪૮૦૧૧

દા ૩ ૦૧૧ લેખે

૧૭૧૦)

ધારોવારીઁ ઢીવાળી બાકી

ૐ શ્રી ૧।

દેશાલ્લ વશનજી લલ્લુસાધના ખાતાનું વ્યાજ શાલ ૧૯૬૭

જ

ઉ

૦ રૂ ૧૫૦) બાકી લેણા આસો ૯૫૦ રૂ ૧૫૦) ચૈત્ર વહ ૩ રવેઉ
વહ ૦૦) તે વાર રવેઉ ૬-૧૦

૯૫૦

તારીખ

ઉ

૧૫૦) બાકી મુદલ લેણા
૭) વ્યાજના લેણા શર ૯૫૦
દા રૂ ૦૥૥ લેખે

૧૫૭)

શાલ ૧૯૬૮

જ

ઉ

૧૬૦૧ રૂ ૨૬૬૥૥૥૥ કારતક વહ ૧૩૧ રૂ ૧૫૭) કારતક મુદ
૧૨ ને વાર શુકર ૧ ને વાર સોમ ૦૥૧૦
૦ રૂ ૧૫૭) ૧૭૦૥૥ રૂ ૨૧૦) પોચ મુદ ૭
ને વાર મુધ

૧૬૦૧ રૂ ૧૪૨૥૥૥૥ ૧-૧૦ ૦ રૂ ૧૪૨૥૥૥૥
૩૩૦૥૥ રૂ ૧૫૦) કાગલુ વહ ૬ ને ૧૭૦૥૥ રૂ ૬૭૦૥૥ સા૧
વાર લોમ

૦ રૂ ૬૭૦૥૥ ૧૭૧ રૂ ૧૮૦૧ પ્રથમ અખાડ
વહ ૧૧ ને વાર મુધ

૩૩૦૥૥ રૂ ૮૨૥૥૥૥ ૪-૦ ૦ રૂ ૮૨૥૥૥૥

૨૪૩ ૩ ૬૦) વૈશાખ સુદ ૩ ને

વાર શનેઉ ચાદ

૬૭ ૩ ૧૦૧૧૧૧ ભાદરવા સુદ ૬

ને વાર સોમ

૦ ૩ જાન

૬૭ ૩ ૫૩)૦૧ ૧૧૧

૦ ૩ ૬૦)

૧૭ જાન

૨-૮

૦ ૩ ૫૩)૦૧ બાકી દેવા આસો

૧૬ ૦૦) શનેઉ

૮૬૧

તારીખ

૩૧૮

૫૩)૦૧ બાકી સુદ દેવા

૪)- વ્યાજના દેવા શર ૫૪૨

દા ૩ ૦૧૧ લેખે

૫૭)-૧

શાલ ૧૯૬૬

જ

ઉ

૫૩ ૩ ૫૭)-૧ કારતક સુદ ૧ ને

વાર રવેઉ ૦૧૧૩

૦ ૩ ૧૫) કાગણુ વદ ૭ ને

વાર શનેઉ

૦ ૩ ૨૬૮૦૦૧ બાકી લેખા

આસો ૧૬ ૦૦) બુધ

૦ ૩ ૧૭૭૧૧-૧૧૧

૦ ૩ ૧૦૧-૧૧

૦ ૩ ૩૦)

૧૯૮૮૧ ૩ ૨૫૦) કારતક વદ

૦૦) ને વાર રવેઉ

૦ ૩ ૫૭)-૧

૫૫૧ ૩ ૧૫) ૩૧૬

૧૬૩૩ ૩ ૧૭૭૧૧-૧૧૧

૧૦૧૧૧

૫૨૭ ૩ ૬૦૧-૧૧ મહા સુદ ૫

સોમવાર ૮૧ ૬

૬૧ ૩ ૩૦) અખાડ વદ ૧૩

ગરેઉ ૩-૧

તારીખ

ઉ

૨૬તાના બાકી મુદ્દલ લેણા
૧૬)ના વ્યાજના લેણા શર
૨૫૫૩૫૫
દા ૩ ના લેખે
૨૮૭૫૫૫

શાલ ૧૯૭૦

જ

ઉ

- ૦ ૩ ૧૫૦૦) ભાદરવા વદ ૧૩ ૩૦૬૭૫ ૩ ૨૮૭૫૫૫ કારતક
શુકરવાર મુદ્દ ૧ ગરેઉ ૧૦૫૮
૦ ૩ ૨૮૭૫૫૫ ૧૬૨૬૧૫ ૩ ૨૭૩૩૫૫ ચેત્ર
૦ ૩ ૧૨૧૨૫૫ મુદ્દ ૧૫ શુકર
૦ ૩ ૧૫૨૧) ના આસો વદ ૬૫૦૬ ૩ ૧૨૧૨૫૫
૫-૧૧
૦) સોમવાર બાકી લેણા ૬૭૮૫ ૩ ૧૫૨૧) ના
૬-૧૩

૧૬૩૮૬

તારીખ

ઉ

૧૫૨૧) ના બાકી મુદ્દલ લેણા
૧૪૫૫૫૫ વ્યાજના લેણા શર
૧૬૩૮૬ દા ૩
ના લેખે

૧૬૬૬૫

શાલ ૧૯૭૧

જ

ઉ

- ૦ ૧૬૬૬૫ બાકી લેણા ૨૩૮૮૫ ૩ ૧૬૬૬૫ કારતક મુદ્દ
માગશર મુદ્દ ૧૪ સોમવાર ૧ સોમવાર ૧-૧૩

૨૩૮૮૫

તારીખ

ઉ

૧૬૬૬૩૩ બાકી મુદ્દલ લેણા
 ૧૭૧૧૧૧ બ્યાજના લેણા શર
 ૨૩૮૮૧૧ દા ૩
 ૦૧૧ લેખે

૧૬૮૪૧૨

તારીખવાર ડીસેંબર બાકી બ્યાજ.

ૐ શ્રી ૧૧

દેસાઈ વસનજી લલ્લુભાઈના ખાતાનું બ્યાજ
 શાલ ૧૯૬૭-૬૮ સન ૧૯૧૧

જ

ઉ

૫૯૮૯૧ રૂ ૨૬૯૧૧૩૩૩ ૩૨૨૫૦ રૂ ૧૫૦) તા ૧૬-૪-૧૧
 તા ૧૭-૧૧-૧૧ ૨૧૫
 ૦ રૂ ૧૫૦) ૩૦૧૧ રૂ ૨૧૦) તા ૨૭-૧૨-૧૧
 ૨૬૮૯૧ રૂ ૧૪૯૧૧૩૩૩ ૦ રૂ ૧૪૯૧૩૩૩
 ૪૦
 ૦ રૂ ૬૦૧ ૦૧ તા ૩૧-૧૨-૧૧ ૩૦૧૧ રૂ ૬૦૧૦૧
 બાકી લેણા ૫

૫૯૮૯૧

૩૨૫૫૧૧

તારીખ

ઉ

૬૦૧૦ બાકી મુદ્દલ લેણા
 ૬૦૧૦૧૧ બ્યાજના લેણા કાચા
 શર ૨૬૫૬૨ ને વરસ
 ના ટકા ૯ એ ગુણી
 વરસના દીવસ ૩૬૫
 એ ભાગતા પાકા શર
 ૬૫૪૧૧

૬૬૧૧૧

સન ૧૯૧૨

જ	ઉ
૬૬૮૨૧ ૩ ૧૫૦)તા ૧-૨૧-૧૨	૪૭૪૩૧ ૩ ૬૬૧૧-તા ૧-૧-૧૨
	૭૧
૦ ૩ ૬૬૧૧-	૪૮૦૧ ૩ ૧૮૦૧ તા ૧૦-૭-૧૨
૬૬૮૨૧ ૩ ૮૩) ૧૨૦	૦ ૩ ૮૩) ૧૨૦
૭૨૬૦ ૩ ૬૦) ૦૧ ૨૦-૪-૧૨ ૮૧	૦ ૩ ૬૦)
૪૪૪૪૮ ૩ ૬૦૧૧ તા ૧૬-૬-૧૨	૪૮૦૧ ૩ ૭)- ૬૮
૦ ૩ ૭)-	૪૭૧૩૧ ૩ ૨૫૦)તા- ૮ ૧૨-૧૨
૪૪૮૧ ૩ ૫૩૧૧ ૮૩	૦ ૩ ૫૩૧૧
૦ ૩ ૧૬૬૧૧ આકી લેણા	૪૭૧૩૧ ૩ ૧૬૬૧૧
તા ૩૧-૧૨-૧૨	૨૪

૨૧૭૨૦૧૧

૬૬૩૭૧૧

તારીખ

ઉ

૨૧૧૧ વ્યાજના દેવા કાચા શર ૧૬૬૧૧ આકી મુદ્દલ લેણા
 ૧૧૭૮૩ ને વરસના ટકા
 ૬ એ ગુણી વરસના દિવસ ૧૬૬૧૧
 ૩૬૬ એ ભાગતા પાકા
 શર ૨૮૬૧

શાખ

૧૬૩૧૧ આકી નકકી લેણા
 તા ૧-૧-૧૩ ના

૧૬૬૧૧

સન ૧૯૧૩

જ	ઉ
૦ ૩ ૧૫) તા ૨૬-૩-૧૩	૬૬૪૬૩ ૩ ૧૬૩૧૦૧ તા ૧૧-૧૩
૦ ૩ ૨૬૬) ૧૧ આકી લેણા	૧૩૦૫ ૩ ૧૫) ૮૭
તા, ૩૧-૧૨-૧૩	
૦ ૩ ૧૭૮૧૦૧	૬૫૧૫૮ ૩ ૧૭૮૧૦૧ ૩૬૫
૦ ૩ ૬૦૧૧	૧૬૬૩૨૩ ૬૦૧૧ તા ૧૧-૨-૧૩
	૩૨૪

૦ ૩ ૩૦) ૪૬૨૦ ૩ ૩૦) તા ૩૧-૭-૧૩
૧૫૪

૦ ૬૦૭૧૫૥

તારીખ ૭

૨૬૬) - ૥૥ બાકી મુદલ લેણા
૨૨૦ - ૥૥ બ્યાજના લેણા કાચા
શર ૬૦૭૧૫૥ને વરસ
ના ટકા ૬ એ ગુણી
વરસના દીવસ ૩૬૫એ
ભાગતા પાકા શર
૨૨૩૬૥

૨૬૧૧૪

શન ૧૬૧૪

૦ ૩ ૧૫૦૦) તા ૧૮-૬-૧૪ ૭૫૭૮૨ ૩ ૨૬૧૧૪ તા ૧-૧-૧૪

૨૬૦

૦ ૩ ૨૬૧૧૪

૫૫૪૪૩૩ ૩ ૨૭૩૩૦ - ૥૥

તા ૧૦-૪-૧૪

૦ ૩ ૧૨૦૮૥૦

૧૬૪૫૭૩

૩ ૧૨૦૮૥૦ ૧૬૧

૦ ૩ ૧૫૨૪૥૦ - બાકી લેણા

૩૫૬૮૫૬

તા ૧-૧૨-૧૪

૩ ૧૫૨૪૥૦ - ૨૩૬

૦ ૬૩૦૨૧૫

તારીખ ૭

૧૫૨૪૥૦ - બાકી મુદલ લેણા
૧૫૫૦ બ્યાજના લેણા કાચા
શર ૬૩૦૨૧૫ને વરસના
ટકા ૬ એ ગુણી વરસના
દીવસ ૩૬૫ એ ભાગતા
પાકા શર ૧૫૫૩૬

૧૬૦) ૬૥

હુંડી શિક્ષક,

હુંડી એટલે વેપારીઓમા ચાલતી નોટ, જેને અંગ્રેજીમા એક કહે છે તે કોરા કાગળ ઉપર લખાય છે, કોરો કાગળ છ કે સાત આગળ પહોળો, અને વેત લાંબો હોય છે અને તેથી, ઓછો વત્તો પણ હોય છે કેટલાક તેને છપાવી મુકે છે, પણ છપાવનાર રૂા, રાખ્યાવાળાનુ નામ, મુદત, મિતિ, વગેરે જે કેટલુક લખવાનુ હોય તે જગ્યા કોરી રાખી છપાવી રાખે છે

હુંડી લખવાના નિયમો,

- ૧ ચાર આગળ મથાળુ કોર રાખવુ, પછી વચ્ચોવચ્ચ શ્રી ૧૧, ડાબી બાજુએ નિશાની, અને જમણી બાજુએ નંબર લખવો
- ૨ એક સર જેટલી જગ્યા કોરી રાખવી, પછી સ્વસ્તિ શ્રી વગેરે શુભસૂચક બાબત લખવી.
- ૩ હુંડી જગ્યા લખવી હોય તે ગામનુ નામ
- ૪ જેના ઉપર હુંડી લખવી હોય તેની અટક અને નામ પુરેપુરુ લખવુ
- ૫ હુંડી જેણે જે ગામથી લખવી હોય તેણે જોગ શ્રી અમુક ગામથી ફલાણા એટલે લખનારે પોતાની અટક અને નામ પુરેપુરુ લખવુ, અને પછી સામ્રાજાને જે લખવુ હોય તે, જેગોપાળ જીહાર, સલાહ, વગેરે ચોચ્યતા પ્રમાણે વાચશે લખવુ
- ૬, જત અત્રેથી રાખ્યા એટલે રૂા લઈ હુંડી લખી આપીએ તેની અટક અને નામ પુરેપુરુ લખવુ. અગર શાહજોગ પાસેથી પણ લખાય છે.

૭ રૂ નો આકડો અને પછી અંકે લીધા તે

૮ શાહ વેપારી જોગ અગર જેને નાણા અપાવવા હોય તેની અટક અને નામ,

૯ નાણા આપવાની સુદત,

૧૦ નાણા હુડીની રીતના, અથ કામ, ઠેગાણું, ચોકસ કરી આપજો એમ લખવું

૧૧ નિશાનો એ જે કાગળ મધ્યે લખીશું, અગર અમારે ખાતે ઉધારી આપજો એમ લખવું

૧૨ હુડી લખી તે મિતિ, વાર, તારીખ, કસ્તકના વગેરે લખવું, પછી એવડી લીટી દોરી વધેલો કાગળ ફાડી નાખવો

૧૩ હુડી લખી તેની બીજી બાજુએ ચોકકામા રૂ, નો આકડો અને પછી બમણા કે ચોગણા કરી આપવા લખવું

૧૪ છેવટે જેનાપર હુડી લખી હોય તેનું પુરેપુરું સરનામું લખાય છે

શ્રી ૧૮

નંબર ૭૧

સ્વસ્તિ શ્રી મુખર્જ બદર મહાશુભસ્થાને પૂજ્ય શ્રી પાચ
દેશાર્ધ, પરાગણ સુરભાર્ધ કુાં ભેગ શ્રી વલસાડ ભાગડા બદરેથી
લીં મોદી હુલ્લદાસ ગોપાળના નમસ્કાર વાચશે જત અત્રેથી
રાખ્યા, દેશાર્ધ નાનાભાર્ધ હરિભાર્ધ પાસેથી રૂા ૧૨૦૦) અકે એક
હબર બસો લીધા, તે શાકુ વેપારી ભેગ, મુદત તુરત નાણા
હુડીની રીતના અથ હામ ઠેકાણુ ચોકસ કરી આપજો નિશાની
એજે કાગળ મધ્યે લખીયુ 'એજ કામકાજ સાલ ૧૯૫૫ના શ્રાવણ
મુદ ૧૧ ને વાર ચનેઉ, તા૦ ૬-૬-૬૧૬ દા. પોતે

૩ (૨૦૦) રૂપ આ છસોથી બમણા દ્વારા કરી આપજો

શ્રી પાંચ દેશાઈ પરગળા સુરભાઈ કું.

કે પાપધુની

મુાં મુંબઈ.

હુંડીનું ખોખું થતાં સુધીમાં તે ઉપર જે જે લખવામાં આવે છે તે વિષે

૧. શ્રી ૧૧ ની ઉપર વેચાણ કરવામાં આવે છે તે લી દેસાઈ નીછાભાઈ 'ગુલાબભાઈ' જત આ હુંડી દેસાઈ રણછોડભાઈ ગોવિંદભાઈ ને વેચી છે સહી દા પોતે ભુચો પાનુ ૪૮
૨. મુખઈ ખીડનાર મથાણું ભરે છે તે જત આ હુંડીના નાણાં પટેલ કચ્છાણભાઈ વિલ્લભાઈ ઠે. પાચધુની સરાફ બખરવાળા ભોગ ભરભો ભુચો ખાનુ' ૪૮
૩. મુખઈવાળો ટપાલ શ્રાંચનાર જેણે હુંડી ખીડી મોકત્રી હોય તેના નામનો અફેફો અક્ષર ની ગુ લખે છે અને હુંડી નોંધનાર પછી હુંડી નોંધનુ પાનુ લખે છે, અને તે હુંડી દેખાડ કરવા છતાં ત્રહિ શીકરાઈ (સ્વીકરાઈ) હોય તો તે ઉપર મિતિ દેખાડુ કર્યાની લખે છે, ભુચો પાનુ' ૪૯ અને પછી જેટલા ફિવમ નાણાં પાછળ ભરે તેટલા દિવસનુ બ્યાજ ટકા ૦૦૦ હેઠ્ઠે લેવાનો રીવાજ છે
૪. ભરપાઈ કરનાર-વસુદ્ધ દેસાઈ નીછાભાઈ 'નારચુભાઈ' જત આ હુંડીના નાણા ભરી પુરા પામ્યા છે
૫. હુંડીના નાણા ભરનાર હુંડીનુ ખોખુ હુંડી લખનાર ઉપર ખીડી મોકલે છે; અમે કેટલાક પોતાની પાસે રહેવા દે છે

હુંડીનાં નામ

૧. શાહભોગી હુંડી એટલે હુંડીનાં નાણાં પાછા મળી શકે એવો માણસ ભેઈ અગર ભમીન લઈ નાણા આપવા તે એ હુંડીનુ વેચાણ થઈ શકે છે.
૨. નામભોગી હુંડી એટલે જે માણસને નાણાં અપાવવા લખ્યું હોય તે માણસનેજ નાણા મળી શકે છે એવી હુંડીઓ હવે કવચિતજ લખાય છે કારણ કે તે હુંડીનુ વેચાણ થઈ

શકતું નથી, અને કાગળમાં લખ્યા પ્રમાણે નિશાની બસાબસ મળે છે તોજ નાણા આપે છે, નહિ તો ઓળખાણુ, બમીન વગેરેની મુશ્કેલી પડે છે

૩. ધણીજોગી હુડી એટલે રાખ્યાવાળાનેજ નાણા મળી શકે છે, એવી હુડીઓ હવે કવચીતજ લખાય છે. કારણ કે નામજોગી હુડીની માફક વેચાણુ એ હુડીનું પણ થઈ શકતું નથી, અને કાગળ પ્રમાણે નિશાની નહિ મળે તો એ હુડીના નાણા મેળવવા મુશ્કેલ થઈ પડે છે
- ૪ કોરપુરેની હુડી એટલે નહિ શીકરાએલી હુડી
- ૫ જવાબી હુડી એટલે રાખ્યાવાળાને જેને નાણા અપાવવાં હોય તેને ત્યા નાણા બરાબ્યાનો જવાબ આણી આપવો તે.
- ૬ સાખો હુડી એટલે દેવા પેટે મોકલેલી હુડી
૭. લેણી હુડી એટલે હુડી લખી તરત હુડી ખીડી આપવી કે અવેજ મોકલી આપવો તે
૮. તમારી વતીની હુડી એટલે તમારાં ખાતાંની હુડી એ હુડીનો વટાવ, બ્યાજ વગેરે તેમના ખાતેજ લખવામાં આવે છે
- ૯ દર્સણી, રોકડી કે તરતની હુડી એટલે જે હુડીનાં નાણા દેખાડ કરે તેજ દિવસે નાણા મળી શકે એવી હુડી.
૧૦. કાચી હુડી એટલે જે દિવસે હુડી આવે તે દિવસે દેખાડ થઈ શકે નહિ તે (જે દિવસે હુડી આવે તે દિવસની કે તે દિવસ પછીની લખી મિતિ હોવી જોઈએ.)
- ૧૧ પાકી હુડી એટલે જે દિવસે હુડી આવી હોય તેજ દિવસે દેખાડ થઈ શકે તે (લખી મિતિ હુડી આવી તે દિવસ અગાઉની મિતિ હોય છે)
- ૧૨ મુદતી હુડી એટલે જે દિવસે હુડી દેખાડ કરે તે દિવસ પછી હુડીમા લખ્યા પ્રમાણેની મુદત નાણા મળે તે

હુંડીનાં નાણાં ભરવાનો રીવાજ.

૧. તરત મુદતની, રોકડી કે દર્શણી હુંડીના નાણા હેખાડ કરે તેજ દિવસે ભરવાનો રીવાજ છે હેખાડ કરવા છતાં નાણાં નહીં ભરે તો જેટલા દિવસ પાછળ ભરે તેટલા દિવસનું વ્યાજ ટકા ગાળે લેવાનો રીવાજ છે.
૨. મુદતી હુંડીમાં દિન વગાની હુંડીના નાણા હેખાડ કરવા પછી બીજે દિવસે નાણા ભરે છે મુદત દિન ભોમનાં થોથે દિવસે અને મુદત દિન ચાર ચારના ૬, ૧૩, કે ૧૫ જે ગામનો રીવાજ, તે પ્રમાણે નાણા ભરે છે

ટીપ ૧ મુદતી હુંડીઓ કવચીતજ લખવામાં આવે છે કારણ કે તેવી હુંડીના ઘસક એટલે વેચાણ લેનાર કોઈકજ હોય છે, કેમકે વ્યાજ, વટાવ સ્ટાંપ ભરવો પડે છે અને દર્શણી હુંડીમાં ગમે તેટલા રૂની હુંડી હોય તો પણ ૦) - આનાનોજ સ્ટાંપ ભેઠએ છે અને મુદતીમાં સ્ટાંપ વધુ ભેઠએ છે એ તમામ નુકસાનને લીધે એવી હુંડીઓ લખવાનો રીવાજ બંધ થયો છે, જેથી હવે મુદતી હુંડી લખવાને બદલે આજ પછી એટલે હુંડી લખે તે દિવસ પછી, બે, પાચ, આઠ, કે, પદર જેટલા દિવસ નાણાં પાછળ અપાવવા હોય તેટલા દિવસ પાછળ લખી મિતિ લખે છે એટલે આજે ભાદરવા સુદ ૧ છે તો લખી મિતિ ભાદરવા સુદ ૨-૩ ૫-૮, વદ ૧-૪-૬ વગેરે લખે છે એવી કાચી હુંડી મુદત થયેજ હેખાડ થાય છે એવી હુંડીઓ લખે છે પણ એવી હુંડીઓના લેનાર થોડાજ હોય છે, કારણ કે ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે વ્યાજ વટાવ અને સ્ટાંપનું નુકસાન વેઠવું પડે છે, અને જો હુંડી બીડી માલ મગાવ્યો હોય તો માલ ધારેલા વખતે આવી શકતો નથી, કારણ કે હુંડીના નાણા મળે માલ મોકલે છે એ બધું હુંડીની બાબતમાં અબજા મણસોમાં ચાલતું હતું,

- પણ હવે હુંડીની બાબતમાં ઘણા માણસો બહુકાર થયેલા હોવાથી મુદતી હુંડીઓ હવે કવચિતજ લખાય છે.
- ૨ જેના ઉપર હુંડી લખી હોય તેની પામે હુંડી લખનારના રૂ. લેણા હોય તો તેની નિશાની એ જે કાગળ મધ્યે લખીશુ લખે છે, અને દેવા હોય તો હુમારે ખાતે ઉધારી આપજો લખે છે
- ૩ હુંડી લખનારે જેના ઉપર હુંડી લખી હોય, તેના ઉપર કાગળ લખવો જોઈએ તેમાં હુંડી લખી તેની તમામ વિગત જણાવવી પડે છે જો તેમ નહિ કરે તો હુંડી શીકારનાર લખનારને તાર કરે છે, અગર કાગળ લખી જણાવે છે. કે તમારી આવી વિગતની હુંડી આવી છે તે શીકારની કે કેમ ? એનો જવાબ આપો તો એમાં જે ખરચ થાય તે લખનારને શીર હોય છે અને જવાબ મળેથીજ હુંડી શીકારે છે, એટલે નાણા લરે છે

હુંડી ગેરવલ્લે પડે તો શું કરવું.

હુંડી ગેરવલ્લે પડે તો તે હુંડી જેણે ખીડી મોકલી હોય તેની પાસેથી પેઠ મગાવવી પેઠ ગેરવલ્લે પડે તો પરપેઠ મગાવવી અને પરપેઠ ગેરવલ્લે પડે તો કાગળ મગાવવો પડે છે.

પેઠ, પરપેઠ, વગેરે લખવા વિષે

હુંડીની માફક પેઠ લખવામાં આવે છે માત્ર વધારામાં હુંડીની વિગત લખી રાખ્યાવાળો કહે છે કે એ હુંડી ગેરવલ્લે પડી છે તો તમો તમારા મેળ, નોંધ, ખાતાવહી, વગેરે ચોપડા તપાસી જોઈ તે હુંડી નહિ શીકારી હોય તો આ પેઠ શીકારી નાણા આપજો હુમો તમને એકવારજ મનરે આપીશુ જો હુંડી શીકારી નાણા આપ્યા હોય તો આ પેઠ રદ સમજી ફાડી નાખજો એજ કામકાજ, મિતિ, વાર દસ્કત લખે છે પેઠની માફક પરપેઠ લખવામાં હુંડી, પેઠની વિગત પરપેઠ લખાય છે તેજ પ્રમાણે કાગળ લખાય છે

હુંડી વહી વિષે.

હુંડી વહી એટલે જે ચોપડામાં ફક્ત હુંડીઓનું જ નામ લખવામાં આવ્યું હોય તે પાકી નોંધ, પાકો મેળ, જેમ ખાતાવહીમાં ખતવાય છે, તેમ એ હુંડી વહી પણ ખતવાય છે

હુંડી વહીના ચોપડો.

શ્રી ૧.

શાલ ૧૮૬૫ના ભાદરવા સુદ ૧ થી ભાદરવા વદ ૦૦) સુધી
સુરત, વલસાડ વગેરે

જ

૨૫૦૦) શા રામજીભાઈ ભગવાનદાસ તલાબવાળાને ખાતે જમા ભાદરવા શુદ્ધ ૨ આ હુંડી રૂ. ૨૫૦૦)ની મુબઈની શા. વિકુલદાસ લીલાધર ઉપરની લખી તલાબથી સ ભાઈચંદભાઈ વિકુલભાઈની તમારા રાખ્યાની નખર ઉર ની તુરતની શાહ જોગ સ્ટાપવાળી ખીડી મોકલી તેના ઉધાર દેશાઈ પરાગજી મુરભાઈ કુ મુબઈ,

૧૨૦૦) પા કેશવલાલ હીરાલાલ વીરમગામ વાળાને ખાતે જમા સુદ ૧૩ આ હુંડી ૧ રૂ. ૧૨૦૦)ની મુબઈની શા ડાહ્યાભાઈ ધનજી ઉપરની લખી વડોદરેથી પા જગજીવન ખુશાલભાઈની રાખ્યા શા મુળચંદ નાનચંદની નખર ઉડડની તુરતની શાહજોગ લખી મિતિ સુદ ૧ ની સ્ટાપ વગરની ખીડી મોકલી, તેના ઉધાર શુદ્ધ ૧૪ શા. મણ્જુચંદ કપુરચંદ દા રૂ. ૯૯૯૯૯૯

૧૦૦૦) શા. નગીનચંદ બ્રીજભુખાજીદાસ અમદાવાદ વાળાને ખાતે જમા, વદ ૭ આ હુંડી ૧ રૂ. ૧૦૦૦) ની સુલડ ની શા. કેશરીચંદ ભાણુભાઈ ઉપરની લખી ખીલીમેરા થી શા. જેડાલાલ દુર્લભદાસની તમારા રાખ્યા ની નખર ૨૨૨ ની તુરતની શાહજોગ લખી મિતિ સુદ ૪ ની

સ્ટાંપવાળી તમોએ ખીડી મોકલી તેના દર રૂા દેલ્લાનું
ઉધાર દેસાઈ જોગીભાઈ શકરજી સુદ ૭

૪૭૦૦)

ૐ

શ્રી ૧૧

તારીખ

ઉ

૦) ૧૧ શ્રી ગણેશાય નમ ૨૫૦૦) દેશાઈ પરાગજી સુરભાઈ
૨૪૬૬૧૧૧ શા રામજી ભગવાન કુાઝ મુખર્જવાળાને ખાતે
તલાબવાળાને ખાતે ઉધાર સુદ ૩ ખા હુડી
જમા સુદ ૨ ખા ૧ રૂા ૨૫૦૦) ની મુખ-
હુડી ૧ રૂા ૨૫૦૦) ઈની તમોને ખીડી
ની તમોએ મુખઈની મોકલી તેના
ખીડી મોકલી તેના ૧૧૬૬૧ શા માણેકચંદ કપુરચંદ

૫—

ના ખાતે ઉધાર સુદ ૪
ખા હુડી ૧ રૂા ૧૨૦૦)
ની તમોએ વેચાણ લીધી
તેના

૩) વટાવના

૩૪૬૬૧૧૧ ખાકી નક્કી

૧૧૬૬૧૧૧ પા કેશવલાલ હીરા

લાલ વીરમગામ વા-

ળાને ખાતે જમા

સુદ ૩ ખા હુડી ૧

રૂા ૧૨૦૦)ની મુખ દેલ્લાનું

ઈની તમોએ ખીડી

મોકલી તેના

૫—

૦૧૧ વટાવ

૧૧૬૬૧ ખાકી

દેશાઈ જોગીભાઈ શકર

જીના ખાતે ઉધાર સુદ

૭ ખા હુડી ૧ રૂા, ૧૦૦૦)

ની તમોએ વેચાણ

લીધી તેના

૫—

૧૧૧ વટાવ સ્ટાંપ

૧૧૧ ૦) —

૧૧૬૬૧૧૧ ખાકી નક્કી.

૦૧ વટાવ

દેલ્લાનું ખાકી.

૬૬૮૫૫ આડી

૧)- શ્રી વટાવ ખાતે ઉધાર

શા. નગીનચંદ્ર પ્રીત-
ભુખણદાસ અમદાવાદ-
વાળાને ખાતે જમા
સુદ ૭ ખા હુડી ૧
રૂા ૧૦૦૦) મુખર્જીની
તમેએ ખીડી આપીનેના

૪૭૦૦)

v

૧૧ વટાવ

પાપાશ્રી શ્રી વટાવ ખાતે જમા

૪૭૦૦)

ઘણાજ ઉપર પ્રમાણે માસ આખરે તારીખ ખાધે છે, અને
ફેટલાક દરરોજ ઉપર પ્રમાણે હુડી નોંધી તેની નોંધ જમા
ખર્ચ નાખે છે

ટીપ ૧ કમીશન એજન્ટો આ પ્રમાણેની હુડી વહી રાખે છે,
કારણ કે કમીશન એજન્ટોને બહારગામથી ઘણીજ હુડીઓ
આવે છે, તેમાંથી જેટલી વેચવી હોય તે તે વેચી દે છે
અને જે મુખર્જી ખીડવી હોય તે ખીડી મોઠવે છે અને
જો પોતાનાજ ગામની હુડી હોય તો દેખાડ કરી તેના
નાણા મળે ત્યારે બારોમર મેળમાજ જને કરે છે.

૨ કોઇને હુડી વધારે લખાવની કે વધારે લેવાની હોય
અને કોઇને ત્યા હુડી વધારે આવેલી હોય છે તો જેને
જેવો વહીવટ તે પ્રમાણે હુડી વહી રાખે છે, અને જેમને
ત્યા દરરોજની હુડીનો વહીવટ નહીં હોય તે તેઓ
હુડીવહી રાખતા નથી, પણ મેળમાજ જમા ખર્ચ નાખે
છે, અથવા તો હુડીના રૂા મળે તે મેળમા જમા કરે
છે, અને આખે તે મેળમા ઉધારે છે

હુડીની નોંધ,

હુડી નોંધ એટલે હુડીની વિગતવાર ચાલી કરી લેવી તે
૧ મુખર્જીનાઓ કે જે કમીશન એજન્ટો અમર હુડીનો વેપાર

જવાબ.

જવ આ હુડીના નાણાં પટેલ કલ્યાણુલ વિકુલભાઈ ઠે
પાયધુની ~~નાણાં~~ વાળા ભેગ ભરને

૨૮૧૫
વીં દેશાઈ નીંછા ભાઈ ગુલ બલાઈ જત આ હુડી દેશાઈ
૦)-

રણછોડછોડછ ગેવિદલને વેચી છે, સહી હા પોતે
શ્રી ૧૧

નંબર ૩૧૧

સ્વસ્તિ શ્રી મુખઈ બહરે મહાશુભસ્થાને શ્રીમાન્ દેશાઈ
પરાગલ શુરભાઈ કુાં ભેગ શ્રી અમદાવાદથી લી શાં મોહ-
નદાસ કરમચંદના પ્રેમયુક્ત યથાઘટીત જત અત્રેથી રાખ્યા
દેશાઈ હયાલલ નાનુભાઈ પાસેથી રૂા ૨૦૦૦) અકે બે હબર
એક હબરમી અમણા લીધા તે શાહ વેપારી ભેગ, મુદત તુરત
નાણા હુડીની રીતના અથ હામ ઠેકાણુ ચોકસ કરી આપને
નિશાની એ જે અગળ મધ્યે લખીશુ એજ કામકાજ, સાલ

૧૯૭૭-૮૧ માગસર વદ ૨ ને વાર સોમ તા ૨૭ માહે ડીસેમ્બર
સને ૧૯૨૦ દા પોતે

રૂપીયા પાચશોથી યોગણા પુરા કરી આપને.

૨ ૩૭ ફેબ્રુઆરી ૧૯૭૮ ૭૬ ૧૦ ૧૨

વસુલ પા કલ્યાણી વિહૃલભાઈ જત આ હું ડીના નાણા
ભરી પુરા પામ્યા છે

શ્રી પાચ હેસાઈ પરાગણ સુરભાઈ કુા
મુબઈ
૬૦ તાબાકાદા

લખી અમદાવાદથી શા
મોહનચંદ્ર કરમચંદની
શાહજોગ તુરતની લખી
મીતી વદ ૨ ની તમોએ
ખીડી મોકલી તેના-

૦

૧૧ વટાવના
૧૯૯૮ના ખાકી તે ઉધાર
દેશાઈ રણછોડજી ગોવિંદજી

૧૯૯૮ના

હુંડી વેચાણ લેનાર

દેશાઈ રણછોડજી ગોવિંદજી રામલસાડવાળાનો મેળ
શ્રી ૧૧

શાહ ૧૯૭૭ના માગસર વદ ૩ને વાર લોમ તા ૨૮-૧૨-૨૦

જ

ઉ

૦)૧૧ શ્રી ગણેશાય નમ ૨૦૦૦) પા કલ્યાણજી વિકુલભઈ
૧૯૯૮ના દેશાઈ નીછાભાઈ ગુલા- મુબઈવાળાને ખાતે ઉધાર
ખભાઈના ખાતે જમા માગસર વદ ચોથ ખા
હુંડી ૧ રૂ ૨૦૦૦)નો તમોએ હુંડી ૧ રૂ ૨૦૦૦)ની
વેચાણ આપી તેના ઉધાર મુબઈના દેશાઈ પ્રાગજી
પા કલ્યાણજી વિકુલભાઈ સુરભાઈ કુાં ઉપરની
મુબઈવાળાને ખાતે નબર ૩૫૨ ની લખી

૦

૧૧ વટાવના
૧૯૯૮ના ખાકી
૧૧ શ્રી વટાવ ખાતે જમા
હુંડી રૂ ૨૦૦૦)ના વટા-

અમદાવાદથી શા મોહ-
નચંદ્ર કરમચંદની રાખા
દેશાઈ દયાળજી નાનુ
ભાઈની તુરતની શાહ
જોગ લખી મીતી વદ

૬ના હા નીછાભાઈ
ગુલાબભાઈ

૨૦૦૦)

૨ ના રોકડા
૧૧ જમે વટાવ ખાતે
૧૯૯૮ના જમે દેશાઈ
નીછાભાઈ ગુ-
લાબભાઈ

૨૦૦૦)

હુડી દેખાડ કરનાર

હુડી નોંધ પાનું ૧૭

શ્રી ૧૧

શાલ ૧૯૭૭ના માગસર વદ ૪ ને વાર ગરેઉ તા. ૨૬-૧૨-૨૦

જ

૨૦૦૦) દેશાઈ રણછોડજી ગોવીંદજી અમલસાડવાળાને ખાતે જમા
ખા. હુડી ૧ રૂા ૨૦૦૦) ની દેશાઈ પરાગજી સુરભાઈ
કુાં ઉપરની લખી અમદાવાદથી શાં મોહનચંદ કરમચંદ
ની રાખ્યા દેશાઈ દયાળજી નાનુભાઈ નખર ૩૫૧ ની
તુરતની શાહજોગ લખી મીતી વદ ૨ ની સ્ટાપવાળી

પા કલ્યાણજી વીકૃલભાઈ મુખઈવાળાનો મેળ

શ્રી ૧૧

શાલ ૧૯૭૭ ના માગસર વદ ૬ને વાર શુક્ર તા. ૩૧-૧૨-૨૦

જ

ઉ

૨૦૦૦) દેશાઈ રણછોડજી ગો-
વીંદજી અમલસાડવાળા
ને ખાતે જમા વદ ૪
ખા. હુડી ૧ રૂા ૨૦૦૦)
ની દેશાઈ પરાગજી સુ-

રભાઈ કું ઉપરની હુડી
નો પા ૧૭ હા
નાનાભાઈ

૧) શ્રી વ્યાજ ખાતે જમા
હા દેશાઈ પરાગજી
સુરભાઈ કું ૦

૨૦૦૧

હુડી શીકારનાર.

હુડી નોંધ પાનું ૨૧

શ્રી ૧।

શાસ ૧૯૭૭ના માગસર વહ ૪ ને વાર ગરેડે તા. ૨૬-૧૨-૨૦

ઉ

૨૦૦૦) પા કલ્યાણજી વિકુલભાઈ ઠે તાબાકાટા મારવાડી રામ
નારાયણ બળદેવના માળામા ત્રીજે દાદરે હુડી ૧ રા
૨૦૦૦)ની લખી અમદાવાદથી શા મોહનચંદ કરમચંદના
રાખ્યા દેશાઈ દયાળજી નાનુભાઈ નબર ૩૫૧ની તુરતની
શાહુનેજ લખી મીતી માગસર વહ ૨ રા પા. ૨૧૧
દેશાઈ પરાગજી સુરભાઈ કું ૦ સુ'બંધ

શ્રી ૧।

શાસ ૧૯૭૭ના માગસર વહ ૬ ને વાર શુકે તા ૩૧-૧૨-૨૦

જ

ઉ

૨૦૦૧) શ્રી પુરાત બાકી ૨૦૦૦) શા મોહનદાસ કરમચંદ
અમદાવાદવાળાના ખાતે
૨૦૦૧) ઉધાર માગસર વહ ૮
બા હુડી ૧ રા ૨૦૦૦)
ની લખી તમારી હુમારા
ઉપરની રાખ્યા દેશાઈ

દયાળુ નાનુભાઈ નંખર
 ૩૫૧ની તુરતની શાહજોગ
 લખી મીતી વદ ૨ ના
 નાણા પા કલ્યાણુ
 વીકલભાઈને ભર્યા હા
 નાનાભાઈ

૧) શ્રી વ્યાજ ખાતે ઉધાર
 હુડી રૂ. ૨૦૦૦) ના

૨૦૦૧)

ઉધાર હુડીઓના જમા ખર્ચ વિષે.

૧. હુડી લખનાર જેના ઉપર હુડી લખે તેને ખાતે જમા કરે અને જેને લખી આપે તેને ખાતે ઉધારે
૨. હુડી રાખ્યાવાળો જેની પાસે લખાવે તેને ખાતે જમા કરે અને તે હુડી જેને ખીડી મોકલે તેને ખાતે ઉધારે
૩. હુડી વેચાણ કરનાર જેણે હુડી ખીડી મોકલી હોય તેને ખાતે જમા કરે અને જેને વેચાણ આપે તેને ખાતે ઉધારે
૪. હુડી વેચાણ લેનાર હુડી જેની પામેથી વેચાણ લીધી હોય તેને ખાતે જમા કરે અને જેને ખીડી મોકલી હોય તેને ખાતે ઉધારે
૫. હુડી દેખાડ કરનાર જમા ખર્ચ નાખતો નથી પણ હુડી નોંધમા નોંધી રાખે, અને જ્યારે નાણા મળે, ત્યારે જેણે હુડી ખીડી મોકલી હોય તેના ખાતે જમા કરે છે જુઓ પાનુ ૫૩
૬. હુડી શીકારનાર જમા ખર્ચ નાખતો નથી પણ જેણે હુડી દેખાડ કરી હોય તેનું નમ, ઇમ, હુડી નોંધમા વિગત રીતે દર્શાવેલા નોંધ દર્શાવેલા નોંધે દર્શાવેલા

ભરે છે તે દીવસેજ લખનારને ખાતે ઉધારે છે. જુઓ
પાનું ૫૪

૭ શેકડી હુડીના નાણા આપે તો ઉધારે છે અને નાણા
મળે તો જમા કરે છે

૮ હુડીનો વટાવ જેને ગરજ (જરૂર) હોય તે આપે છે
અને પોતાની વતીની હુડી હોય તો વટાવ ખાતે કે
હુડીઆ મણુ ખાતે લખે છે અને ખીજની વતીની
હોય તો વટાવ તેમના ખાતે લખે છે

નિત્ય કર્મ

માનવ સમાજના નિયમ.

- (૧) સર્વ સત્ય વિદ્યા અને જે પદાર્થ વિદ્યાથી જાણાય છે, તે સર્વનું આદિમુળ પરમેશ્વર છે
- (૨) ઈશ્વર સંચિદાનદ સ્વરૂપ, નિરાકાર સર્વશક્તિમાન, ન્યાય-કારી, દયાળુ, અજન્મા, અનન્ન, નિર્વિકાર, અનાદિ, અનુ-પમ, સર્વાધાર સર્વેશ્વર, સર્વવ્યાપક, અર્વાન્તર્યામી, અજર, અમર, અભય, નિત્ય, પવિત્ર અને સૃષ્ટિકર્તા છે એવા ઈશ્વરની ઉપાસના કરવી યોગ્ય છે
- (૩) ચાર વેદો સત્યવિદ્યાના પુસ્તકો છે વેદનું ભણવું, ભણાવવું અને સાલણવું, મલણાવવું એ સર્વ મનુષ્યોનો પરમ ધર્મ છે
- (૪) સત્ય ગ્રહણ કરવામા અને અમત્યને છોડવામા હમેશા તૈયાર રહો
- (૫) મર્વ કામ ધર્માનુસાર એટલે સત્યામત્યનો વિચાર કરીને કરવા જોઈએ
- (૬) સસારમા ઉપકાર કરવો, એસર્વે આર્ય પુરૂષોનો મુખ્ય ઉદ્દેશ હોવો જોઈએ એટલે કે શારીરિક, આત્મિક અને સામાજિક ઉન્નતિ કરવી જોઈએ
- (૭) બધા સાથે પ્રીતિપૂર્વક, ધર્માનુસાર યથાયોગ્ય વર્તન થવું જોઈએ
- (૮) અવિદ્યાનો નાશ અને વિદ્યાની વૃદ્ધિ કરવી જોઈએ
- (૯) પ્રત્યેકે પોતાની ઉન્નતિથી પતુષ્ટ રહેવાનું નથી પણ સર્વની ઉન્નતિમા પોતાની ઉન્નતિના માધ્યમ તરીકે.

(૧૦) સર્વ મનુષ્યોએમામાનિક સર્વહિતકારી નિયમ પાળવામાં પરત્ર રહેવું જોઈએ, અને પ્રત્યેક હિતકારી નિયમમા સર્વ સ્વત્ર રહેવું જોઈએ.

ઓ ૩મ્

આ પુસ્તકમા ઘણીવાર મત્રની શરૂઆતમાં વપરાયેલો આરમ્ છે ઓ શબ્દ આવે છે તે પરમાત્માના નામોનું શ્રેષ્ઠ નામ છે. તે ત્રણ અક્ષર મળીને બનેલો છે તે દરેકના અર્થ નીચે મુજબ છે, ત્રણ અક્ષર આ છે - અ, ઉ, મ્

અ=મર્વ પ્રકાશક, રાજરાજેશ્વર સર્વનિયન્તા, જ્ઞાનસ્વરૂપ સર્વ વ્યાપક, સર્વને આશ્રય દેનાર, સર્વ બ્રહ્માડમા વ્યાપક પરમાત્મા

ઉ=સૂર્ય, અદ્ર વગેરે પ્રકાશિત ચીજોને ગર્ભમા રાખનાર અનન્ત બળવાન સર્વને ધારણ કરનાર, સ્વયં પ્રકાશક, બીજમા પ્રકાશ પ્રેરનાર ઈશ્વર

મ્=સર્વ શક્તિમાન ન્યાયકારી, અનન્ત ઐશ્વર્યયુક્ત, નાશરહિત, જ્ઞાનસ્વરૂપ સર્વજ્ઞ પ્રભુ

નિવેદન.

પ્રિય ભાઈઓ ! બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને શિવાદિક અને સરસ્વતી ગાર્ગેયી, મૈત્રેયી વગેરે સ્ત્રીઓ પણ નિયમિત સધ્યા કરતા હતા તેા તેમને પગલે ચાલીને દરેક મોક્ષ ઈચ્છનાર માણસે દરરોજ સધ્યા કરવી જોઈએ મનુ ભગવાન કહે છે કે-‘જે સવાર સાજ સધ્યા નથી કરતો તે શુદ્ધ સમાન છે, અને તેની માથે રોટી બેટી વગેરે વ્યવહારો ન રાખવા”

સધ્યાનો અર્થ એ છે કે પરમેશ્વરનુ જેમા સારી રીતે ધ્યાન કરાય તે સધ્યા શુષ્ક એકાત જગામા અદર અને બહારથી શુદ્ધ થઈ સવારે અને સાંજે પ્રમપૂર્વક સધ્યા કરવી પ્રથમ જલાદિથી બહારની શુદ્ધિ કરી, સત્ય વડે મનને પવિત્ર કરી, કામ ક્રોધ લોભ વગેરે થોડા વખતને માટે પણ ત્યાગ કરી અતરની શુદ્ધિ કરી લેવી આ રીતે સધ્યા કરવાથી મન પવિત્ર, પ્રસન્ન અને નિર્મળ થશે પાપો તરફ તિરસ્કાર છુટશે બળ, બુદ્ધિ, અને આરોગ્યતા વધશે અને જગત્પિતાની કૃપાથી દુર્ગતિ

સધ્યા કર્યા બાદ હવન (હોમ-યજ્ઞ) કરવો જોઈએ દરેક પોતાની સ્થિતિ મુજબ ખર્ચ કરવાનો છે

અગ્નિમા ઘૃત વગેરે હુતદ્રવ્યો નાખવાથી હવામાના ઝેરી જતુઓનો નાશ થઈ હવા શુષ્ક થાય છે, હાલમા ફીનાઈલ જેવી પરદેશી દુર્ગંધિત દવાનો ઉપયોગ કરી શુદ્ધિ કરવા કરતા આપણી પુરાણી ચાલી આવતી રીત પ્રમાણે આ યજ્ઞ કરીને હવા ચોખ્ખી અને સુગંધિત બનાવવી કે જેથી વૃષ્ટિ અમૃત જેવી થાય અમૃત એટલે દરેકે દરેક વનસ્પતિ અને પ્રાણી માત્ર વગેરેને માટે પુષ્ટિકારક જળ વરસે છે ખરેખર જુના વખતમા ધરેધર આવા યજ્ઞ થતા હતા તેજ હાલમા ચાલતા ભયકર રોગો પાણીની તગી અને ભુખમરો નહોતો તેા હવે હે ! પ્રિય ભાઈઓ અને બહેનો ! જ્યારે જ્યારે ભયકર રોગ અને વૃષ્ટિ નહિ વરસે ત્યારે ત્યારેજ ચકલે ચકલે હવન કરી શાંતિ મેળવવા કરતા પાણી પહેલા પાળ બાધવી એટલે દરરોજ હવન કરવો કરાવવો એ આપણો સનાતન ધર્મ છે, તે પ્રમાણે ચાલતા ઈશ્વર સદ્બુદ્ધ આપો.

તથાસ્તુ.

॥ આચમન મન્ત્રાઃ ॥

ઓરમ્ શંનો દેવીરમિષ્ટય આપો ભવન્તુ પીતયે ।

જયોરમિ સ્તવન્તુ નઃ ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થઃ—સર્વનો પ્રકાશક, સર્વને આનન્દ આપનાર અને સર્વ વ્યાપક પરમેશ્વર ! મનોવાછિત આનન્દને માટે અને પૂર્ણાનન્દનો પ્રાપ્તિ સાગ્ર અમને કલ્યાણ કરો, અને અમાગપર સુખની હ મેશા વૃદ્ધિ (વરસાદ) કરો, (આ મન્ત્ર બોલી ત્રણવાગ આચમન કરવું)

અંગસ્પર્શ મન્ત્રાઃ ।

ઓ વાક્ વાક્ । ઓ પ્રાગ પ્રાગઃ । ઓ ચક્ષુ ચક્ષુઃ ।
ઓ શ્રોત્ર શ્રોત્રમ્ । ઓ નાભિઃ । ઓ હૃદયમ્ । ઓ કંઠઃ ।
ઓ શિરઃ । ઓ બાહુભ્યાં યક્ષેત્તલમ્ । ઓ કરતલ
કર પૃષ્ઠે ॥ ૨ ॥

ભાવાર્થઃ—હે અતર્યામિન ! હું આપની પાસે અરજ કરૂં છું કે હું વાણી, પ્રાણ, નેત્ર, કાન, નાભિ, હૃદય, કંઠ, અને માથાવડે શુભ કામો કરૂં, કદી પણ પાપ ન કરૂં એવી મદ્યુદિ આપી મારા સઘળા અવયવોને કૃપયા ચશ અને બળ આપો (આ મન્ત્ર બોલી દરેક અંગને પાણી વડે સ્પર્શ કરવો)

માર્જન મન્ત્રા ।

ઓ મૂઃ પુનાતુ શિરસિ । ઓ બ્રુવઃ પુનાતુ નેત્રયો ।
ઓ રવઃ પુનાતુ કંઠે । ઓ મહઃ પુનાતુ હૃદયે । ઓ જન
પુજાતુ નાભ્યામ્ । ઓ તપ પુનાતુ પાદયોઃ । ઓ સત્યં
પુનાતુ ધનઃ શિરસિ । ઓ ત્વ દ્રક્ષ્ય પુનાતુ સર્વત્ર ॥ ૩ ॥

ભાવાર્થ—હે પ્રાણપ્રિય, ચૈતન્યસ્વ-પ, હું ખનાશક, સુખદાયક, સર્વવ્યાપક, આનન્દમય સર્વથી મહાન સર્વને પૂજવા લાયક સર્વના પિતા હૃષ્ટોને દડ દેનાર, સર્વને ઓળખનાર, સર્વનું હિતકરનાર, અને અવિનાશી પરમાત્મન ! તમે અમારા શિર, આખ, કંઠ, હૃદય, નાભિ, પગ એ સર્વ અંગોને શુદ્ધ કરી બળવાન બનાવો એવી વિનતી કરીએ છીએ. (આ, મન્ત્ર બોલી દરેક અંગોને પાણીવડે સ્પર્શ કરવું)

પ્રાણાયામ મન્ત્રા ।

ओं ह्रु । ओं ह्रुवः । ओ स्वः । ओं महः । ओं जनः ।
ओं तप । ओं सत्यम् ॥ ४ ॥

પ્રથમ આચમન, ઇન્દ્રિયસ્પર્શ, માર્જનાદિ કર્યા બાદ બરાબર ઘિર ચિત્તે આસન માડીને પ્રાણાયામ કરવા, આથી શરીર તથા મનની શુદ્ધિ થશે

અઘર્મર્ષણ મન્ત્રાઃ ।

ओ३म् ऋतं सत्यं भीष्मात्तपमोऽध्यजायत । ततो
राज्यजायत ततः समुद्रो अर्णवः ॥ ५ ॥

આવાર્થ-તેજ ઇન્દ્રિયની અનત શક્તિ વડે પૃથ્વી અત-
રીક્ષમા મહા સમુદ્રો પેદા થયા

समुद्रादर्णवादधि सत्रत्सरो अजायत । अहोरात्राणि विदध-
द्विषत्य भिषतो वशी ॥ ६ ॥

તે પછી વર્ષ ઉત્પન્ન થયા અને તે બાદ આખા જગતને વશીભૂત કરનાર પરમેશ્વરે દિવસ અને રાત્રિ ઉત્પન્ન કર્યા

सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथा पूर्वमकल्पयत् । दिवच पृथिवीं
चान्तरिक्षमथो स्वः ॥ ७ ॥

વળી તે ઇન્દ્રે સૂર્ય, ચંદ્ર આકાશ પૃથ્વી વગેરેને પણ પહેલાની માફક સરજ્યા

મનસા પરિક્રમા મન્ત્રાઃ ।

ओ३म् प्राची दिग्ग्निरधिपतिरसितो गङ्गितादित्या इषवः ।
तेभ्यो नमोऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितृभ्यो । नम इषुभ्यो नम एभ्यो
अस्तु । यो३ऽस्मान् द्वेष्टि य वयं द्विष्मन्तं वो जग्मे दध्म ॥ ८ ॥

આવાર્થ-પૂર્વ દિશાનો રાજા સર્વજ્ઞ, બધન રહિત, સર્વ જગતનો સ્વામી, સર્વ પ્રાણીમાત્રનું રક્ષણ કરનાર ઇન્દ્ર છે. તેને આવા ગુણવાળો હોવાથી “અગ્નિ” કહ્યો છે ઇન્દ્રના રચેલા પદાર્થો જગતની રક્ષા કરે છે અને પાપીઓને બાણોથી પીડા દે

છે, તેમને અમારા નમસ્કાર છે એટલા માટે કે જે પ્રાણી અજ્ઞાનથી અમારો દ્વેષ કરે છે અને જે અજ્ઞાનથી ધાર્મિક પુરૂષનો તથા પાપી પુરૂષનો અમે દ્વેષ કરીએ છીએ, તે સર્વની બુરાઈને તે બાણરૂપી કિરણો દબ કરી દે છે, જેથી કે કોઈ સાથે અમે લોક વેર ભાવ ન કરીએ અને કોઈ પણ પ્રાણી અમારાથી વેર ન કરે અને અમે લોક પરસ્પર મિત્રભાવથી વર્તીએ

ઓ રૂપ દક્ષિણા દિગિન્દ્રોઽધિપતિસ્તિશ્ચિરાજી રક્ષિતા પિતર
ઈષવઃ । તેમ્બ્યોં ॥ ૯ ॥

ભાવાર્થ —દક્ષિણ દિશાનો અધિપતિ પૂર્ણ એશ્વર્યવાળો ઇંદ્ર છે જીવ જતુઓથી રક્ષા કરનાર તેજ ઇશ્વર છે એના બાણ તે જ્ઞાની લોક છે તેવા ઇશ્વરને અમારા નમસ્કાર છે

ઓ પ્રતીવી દિગ્વરુણોઽધિપતિઃ પૃથ્વાકુ રક્ષિતાન્ન મિષવ ।
તેમ્બ્યોં ॥ ૧૦ ॥

ભાવાર્થઃ—પાશ્ચિમ દિશામા પરમેશ્વર વરૂણ રૂપે રહી વિષ-ધારી પશુઓથી અમારૂં રક્ષણ કરે છે વળી તે અમારા પ્રાણીનું અન્ન મારફતે રક્ષણ કરે છે તે ઇશ્વરને નમસ્કાર છે (બાકીનું પહેલાની માફક)

ઓ ઉદીવી દિક્ સોમોઽધિપતિઃ સ્વજો રક્ષિતા શનિરિષવઃ ।
તેમ્બ્યોં ॥ ૧૧ ॥

ભાવાર્થ ઉત્તર દિશામા શાત સ્વરૂપ પરમાત્મા બિરાજે છે તે અજ્ઞાના અને રક્ષક છે વિજળી મારફતે અમારા પ્રાણીની રક્ષા કરે છે તથા રૂધિરમા નિયમિત ગતિ ચાલૂ ગણે છે તે ઇશ્વર નેં

ઓ ધ્રુવા દિગ્વિષ્ણુરધિપતિઃ કલ્માષર્મીવો રક્ષિતા વીરુધ
ઈષવ ૧ તેમ્બ્યોં ॥ ૧૨ ॥

નીચેની દીશામા આપ વ્યાપક સ્વરૂપ છે લીલા રગવાળા વૃક્ષો તમારી શ્રીવા (ગરદન) છે સર્વ વનસ્પતિ તમરા બાણો છે, તેવા ઇશ્વરને

ओं उर्ध्वादिग् बृहत्पतिरधिपतिः शिवत्रो रमिता वर्षभिषव ।
तैम्यो ॥ १३ ॥

ઉપરની દિશામાં પરમેશ્વર પાણીના સ્વામી તરીકે છે તેનાં બાણો વરસાદ છે. વળી તે અમારે રક્ષણ કરે છે અમારા ખેતરોમાં લીલાદંડેર કરી મૂકે છે તેવા ઇશ્વર । તમને અમારે નમન છે

उपस्थान मंत्राः ॥

ओं उद्वयं तमसस्परेस्वः पश्यन्त उत्तरम् । देव देवज्ञा सूर्य
मग्नमज्योति रुत्तमम् ॥ १४ ॥

ભાવાર્થ:-હે મહાદેવ ! સર્વ અધિકારથી અલગ પ્રકાશ સ્વરૂપ, પ્રલયની પછી પણ રહેનાર, દેવોનો પણ દેવ, પ્રકાશ કરવાવાળામાં પ્રકાશક, ચરાચરના આત્મા, જ્ઞાન સ્વરૂપ અને સર્વ ગ્રેષ્ઠ આપને બાણીને અમે આપને શરણે આવી છીએ રક્ષા કરવી આપના હાથમાં છે

ओश्म उदुत्यं जातवेदस देवं वहन्ति केतवः । शो विश्वाय
सूर्यम् ॥ १५ ॥

ભાવાર્થ:-જેનાથી ચાર વેદ ઉત્પન્ન થયા છે જે સર્વ દેવોના દેવ અને જગતનો પ્રકાશક છે, જેને વેદ સર્વ ચીજોનો નિયામક ગણે છે તે વિશ્વના આત્મરૂપ અતર્યામી પરમાત્માની અમે ઉપાસના કરીએ, બીજા કોઈની પણ નહિ

ओं चित्रा देवानामुदगादनीक चक्षुर्भिन्नस्य वरूणस्याग्ने ।
आमाद्यावा पृथिवी अन्तरिक्ष-सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च स्वाहा ॥ १६ ॥

પ્રાણી અને જડ જગતનો જે આત્મા છે, જે સુર્ય અને બીજા સર્વને બનાવનાર તથા પોષનાર છે, જે રાગ દ્વેષ રહિત મનુષ્ય તથા સુર્ય દોષ અને પ્રાણના અમુનો પ્રકાશ કરનાર છે જે અદ્ભૂત સ્વરૂપ રૂપે વિદ્વાનોના હૃદયમાં પડા પ્રકાશિત રહે છે, જે સર્વ મનુષ્યના પર્વતોના નાશ કરનારો રાગે પાત્ર ઉત્તમ

અળ છે તેપરમેશ્વર અમારા હૃદયમાં યથાવત્ પ્રકાશિત રહે
 ઓં તન્વક્ષુર્દેવ હિતં પુરસ્તાન્નુક્રમુચરત્ । પદ્યેમ શરદ્ શતં
 ત્રીવેમ શરદઃ શતં શ્રૃણુયામ શરદ્ શત પ્રવ્રવામ શરદ્, શતમદીના-
 મ્યામશરદ્ શત ભૂયશ્ચ શરદ્ શતાત્ ॥ ૧૭ ॥

જે બ્રહ્મ સર્વનો દૃષ્ટા, ધાર્મિક વિદ્વાનોનો પરમહિતકારક, તથા
 સર્વ કાળમાં એકજ સ્વરૂપે રહેનાર, જગત્નો ઉત્પન્ન કરનાર
 પરમેશ્વર છે તેપરમેશ્વરની અમે સો વરસ સુધી ઉપાસના કરીએ
 અને તે માટે અમે સો વરસ સુધી જીવીએ ત્યાં લગી સાલણીએ
 બાંધીએ, અનેત્યા સુધીકાંઈને પણ આધીન રહીએ નહિ તે
 પરમેશ્વરની આજ્ઞાપાલન અને કૃપાથી એ વર્ષ સુધી અરે તે
 ઉપરાત પણ અમે લોક જીવીએ, સાલણીએ અને તમારી આજ્ઞા
 બીજાને સંભળાવીએ, તથા સ્વતંત્ર થઈએ એટલે આરોગ્ય શરીર
 દૃઢ ઇન્દ્રિય, શુદ્ધ મન અને આન્દી આત્માસદા રહે

ગાયત્રી મંત્ર ॥

ઓ૩૧ ભૂર્ભુવ સ્વ । તત્સવિતુર્વરેણ્યં ભર્ગોદેવસ્યધીમહિ ! ધિયો
 યો ન પ્રવોદયાત્ ॥ ૧૮ ॥

સર્વ જગતનો ઉત્પન્ન કરનાર અશ્વર્ય આપનાર, સર્વના આત્માને
 પ્રકાશ દેનાર, સર્વ સુખનો દાતા, અને અત્યંત ગ્રહણ કરવાલાયક,
 શુદ્ધ વિજ્ઞાન સ્વરૂપ સુકિતનો દાતા સર્વ વ્યાપક પરમાત્માને અમે
 હૃદયે પ્રેમ અને ભક્તિથી નિશ્ચય કરીને પોતાના આત્મામાં
 ધારણ કરીએ કારણ કે તે અમારી બુદ્ધિઓને કૃપા કરીને સર્વ
 ખરાબ કામથી દુર કરીને સદા ઉત્તમ કામોમાં પ્રવૃત્ત થવાની
 બુદ્ધિ આપે છે

નમસ્કાર મંત્રા ॥

ઓં નમ શન્યવાયચ મયોભવાયચ નમ શંકરાયચ મયસ્કરા-
 યચ નમ શિવાયચ શિવતરાયચ ॥ ૧૯ ॥

જે સુખ સ્વરૂપ સંસારના ઉત્તમ સુખોને આપવાવાળા, કલ્યાણના
 કર્તા, મોક્ષ સ્વરૂપ, ધર્મ યુક્ત કામોને કરવાવાળા, પોતાના ભક્તોને

સુખ આપનારા, ધાર્મિક બનાવનારા, અત્યંત મંગલ સ્વરૂપ, ધાર્મિક મનુષ્યના મોક્ષ દાતા છે, તે ઇશ્વરને વારંવાર નમસ્કાર કરૂ છુ. (આટલે સુધીની સધ્યા વિધિ થયા બાદ નીચેના મંત્રો પ્રાર્થનાના બોલવા અને પછીથીજ હવન કરવો)

પ્રાર્થના મંત્રા ॥

વિશ્વાનિ દેવ સવિતરુરિતાનિ પરાસુવ । યદૂભદ્રંતન્ન આસુવ
॥ ૨૦ ॥

હે સકલ જગતના ઉત્પાદક ! સર્વ સુખદાતા પરમેશ્વર દેવ ! તમે અમારા સંપૂર્ણ દુર્ગુણ, દુર્વ્યસન, પાપ, દુષ્ટ સંકલ્પ અને દુ ખોને દૂર કરો, અને જે કલ્યાણકારક ગુણ, કર્મ, સ્વભાવ અને સ્વભાવ અને પદાર્થ હોય તે સર્વ અમને આપો

ओं हिरण्य गर्भ समवर्तताम्रे भूतस्य जात पतिरेक आसीत् ।
सदाधार पृथिवीन्द्रामृतेमा कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ २१ ॥

જે સ્વ પ્રકાશ સ્વરૂપ છે, જેણે સૂર્ય ચંદ્રાદિ ઉત્પન્ન કર્યા છે, જે સર્વ જગતનો ચેતન સ્વરૂપ ધર્તા છે તે સુખરૂપ શુદ્ધ ઇશ્વરની અમે ભક્તિ કરીએ

ओं य आत्मादा ब्रह्मदा यस्य विश्व उपासते प्रशिवं यस्य
देवा यस्यच्छायाऽमृतं यस्य मृत्यु कस्मै देवाय हविषा
विधेम ॥ २२ ॥

જે આત્મજ્ઞાનદો, શરીર આત્મા અને સમાજનો, બળનો દાતા, સર્વનો ઉપાસ્ય, સર્વનો આશ્રય દાતા, સુખરૂપ, સકલ જ્ઞાનનો દાતા પરમાત્મા છે તેની અમે ભક્તિ કરીએ

य प्राणतो निमिषतो महित्वैक इद्राजा जगतोबभूव । यईशेऽ-
अम्यद्विपदश्चतुष्पद कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ २३ ॥

પોતાના અનંત મહિમા વડે પ્રાણી કે અપ્રાણીમા પણ વિરાજનાર સર્વ પ્રાણી માત્રના અદ્ભુત શરીરની રચના કરનાર સુખ સ્વરૂપ ઇશ્વરની ભક્તિ કરીએ તથા તેના કાયદા પ્રમાણે વર્તીએ.

યૈન ઘૌં કમ્પા પૃથિવી ચ દ્વદા યૈન સ્વં સ્તમિતં યૈન નાકઃ
યો અન્તરિક્ષે રજસો વિમાન કસ્મૈ દેવાય હવિષા વિધેમ ॥ ૨૪ ॥

જે ઇશ્વરે તીક્ષ્ણ સ્વભાવવાળા સૂર્યાદિને, દૃઢપૃથ્વીને સુખ અને
દુઃખ રહિત મોક્ષને ધારણ કર્યા છે જે સર્વનો નિર્માતા છે તે ઇશ્વ-
રની અમે પ્રાર્થના કરીએ

પ્રજાપતે નત્વદેતન્યન્યો વિશ્વા જાતાનિ પરિતાબભૂષ ૧
યત્કામાસ્તે જુહુમસ્તન્નોઽઅસ્તુ વયં શ્યામ પતયો રયીણામ્ ॥ ૨૫ ॥

સર્વ જડ ચેતનાદિના સર્વોપરિ, સર્વ શક્તિમાન સ્વામી પરમા-
ત્મન્ ! જે જે પદાર્થની શુભેચ્છામા અમે આપનો સહાયતા માગીએ
તે તે આપની મહેરબાનાથી સિદ્ધ થાએ કે જેથી ધનેશ્વરના
સ્વામી થઇએ

સ નો બંધુર્જનિતા સ વિધાતા ધામાનિ વેદ ધ્રુવનાનિ વિશ્વા ૧
યત્ર દેવા અમૃત માનશાનાન્તૃતીયે ધામન્ન ધ્યૈરયન્ત ॥ ૨૬ ॥

હેમનુષ્ય ! જે પરમાત્મા આપણને જ્ઞાતા સમાન સુખદાયક, સકલ
જગતનો ઉત્પાદક, સર્વ કામોને પૂર્ણ કરનાર સાસારીક સુખ દુઃખથી
રહિત, નિત્યાનંદ સ્વરૂપ યુક્ત છે, તે પરમાત્મામાં વિદ્વાનો મોક્ષ
પ્રાપ્ત કરીને ઇચ્છા પૂર્વક વિચરે છે તે ઇશ્વર આપણે ગુરુ,
આપણે આચાર્ય તથા ન્યાયાધીશ છે તેની આપણે સર્વે સદા
ભક્તિ કરીએ

અગ્ને નય સુપથારાયે અર-માન્ વિશ્વામિ દેવ વયુનાનિ
વિદ્વાન્ ૧ યુયોઽધ્યસ્પજ્જુહુરાણમેનો ભૂયિષ્ઠાન્તે નમ ઉક્તિ વિધેમ
॥ ૨૭ ॥

હે સર્વ જગતના પ્રકાશક સુખ દાતા પરમેશ્વર ! કૃપા
કરીને અમને વિજ્ઞાન અથવા રાજ્યાદિ અશ્વર્યની પ્રાપ્તિ કરાવો,
અમે પાપ કર્મ ન કરીએ એવી બુદ્ધિ આપો અને અમે આપની
હ મેશા સ્તુતિ કરીએ એવું બળ દો

સર્વાત્મા સચ્ચિદાનંદો વિશ્વાદિર્વિશ્વકૃદિશ્ચ ભૂયાત્તમા સદાયો
નન્સવંશે ન્પાયકુન્ડૈર્ચિ ॥ ૨૮ ॥

સર્વત્ર ગતિ છે જેની તેવા સચ્ચિદાનંદ, વિશ્વકર્તા, ૧૫શુ, સર્વના માલિક, ન્યાયકારી શુદ્ધ પરમાત્મા અમને મદદ કરે

ओं शंनो मित्रं शंवरुणं शंनो भवत्वर्षमा

શંનં ઇન્દ્રો બૃહસ્પતિ શંનો વિષ્ણુ રુરુક્રમ- ૫ ૨૯ ૫

હે મંગલહાતા ધર્મિવર ! હે સર્વોત્તમ સર્વ વ્યાપક વિષ્ણુ ! તમે અમને સુખી કરે કારણકે તમે અમારા પરમ મિત્રો છો

ओं या मेधां देवगणा पितरश्चोपासते । तयमाद्य मेध-
याजने मेधाविनं कुरु ॥ ૩૦ ॥

હે પરમાત્મન્ ! જે બુદ્ધિને લીધે મહાત્માઓ આપને પ્રિય થઈ પડ્યા છે તે બુદ્ધિનુ અમને પણ્દાન દો

ओं भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवा भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्रा ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाग्मसन्तुભિર્વ્યશેમહિ દેવહિતં યદાયુ ॥ ૩૧ ॥

હે પરમાત્મન્ ! અમે હમેશા કાનોથી સાડ સાલણીએ, આખોથી સાડ બોધએ અમારે શરીર દૃઢ રહે કે જેથી અમે સ્થિર ચિ-તે તમારી ભક્તિ કરવા શક્તિમાન થઈએ ભગવાન ! આપના સેવક જે વિદ્વાનો છે તેમની સેવા કરવા માટે અમને સો વરસનુ આયુષ્ય આપ અમારૂં આયુ જીવન આપની અને સત ભક્તોની સેવા કરીએ એવું બનાવ એવી આપ પ્રત્યે નમ્ર પ્રાર્થના છે

ओं सर्वज्ञा सुखिन सन्तु सर्वे सन्तु निरामया सर्वे भद्राणि
पश्यन्तु माकश्चिद् दुखं मामुयात् ॥ ૩૨ ॥

હે પરમાત્મા ! દરેક પ્રાણીમાત્રને સર્વમય સુખી કર, કલ્યાણમાજ આનંદ રાખ કે દુઃખ શુ છે તે બાબે નહિ

ओं अभयं करत्यंतरिक्षममयावा पृथिवी उमै इमे । अभयं
पश्चादभयं पुरस्तादुत्तरादधरादभयं नो अस्तु ॥ ૩૩ ॥

હે પરમાત્મન્ ! અમને અતરિક્ષ તરફથી, પૃથ્વી, સૂર્ય, ચંદ્ર વગેરે શ્રેષ્ઠ તરફથી, અને આગળ પાછળ ઉત્તર, દક્ષિણ, પાતાળ એ સર્વ દેશ તરફથી અભય બનાવો

અમયં મિત્રાદમયમમિત્રાદમયં જ્ઞાતાદમયં પરોક્ષત્ । અમયં નક્ત-
મમયં દિવા ન સર્વા આજ્ઞા મમમિત્ર ભવતુ ॥ ૩૪ ॥

હે ઇશ્વર ! અમને મિત્ર, શત્રુ, જ્ઞાની, અજ્ઞાની, એ સર્વ તરફથી
અભય બનાવી અમારા મિત્રની સર્વ અજ્ઞા ક્ષણભૂત કરે।

આ બ્રહ્મન બ્રાહ્મણો બ્રહ્મવર્ચસી જાયતામ્ । આ રાષ્ટ્રે રાજન્ય
શૂરેષ્વર્યોઽતિ વ્યાધિ મહારયો જાયતામ્ । દોગ્ધ્રી ધેનુર્વોદા નદવા-
નાશુ સપ્તિ પુરન્ધર્યોપા જિષ્ણુ રથેષ્ઠા સમેયો યુવાર-ય યજમા
નર-ય વીરો જાયતામ્ નિકામે નિકામે ન પર્જન્યો વર્ષતુ ફલવમ્યો ન
ઓષધય પન્થન્ટામ્ યોગક્ષેમો ન કલ્પતામ્ ॥ સુપ્રજા પ્રજાભિ ર-યામ્
સુવીરો વીરૈ સુપોષ પોષૈ ॥ ૩૪ ॥

હે પરમેશ્વર ! અમારા રાજ્યમા (૧) વિદ્યા તથા તપના તેજવાળા
બ્રાહ્મણો પેદા થાઓ (૨) બાણાવળી, દુષ્ટોને શિક્ષા કરનાર, મહા-
રથી, નિર્ભય બળવાન રાજપુત્રો પેદા થાઓ (૩) ગાયો દૂધ
આપનારી થાઓ એટલે કે દૂધની નદીઓ વહે (૪) ખુબ ભાર
ઉપાડનારા સારા ઉઝા બદળ થાઓ કે જેથી આ દેશમા ખેતી
સારી થઈ શકે (૫) ઝડપથી ચાલનાર ઘોડા થાઓ (૬) ગૃહ-
કાર્યમા સર્વ રીતે નિપુણ, આજ્ઞાધારી, સુશીલ સ્ત્રીઓ થાઓ
(૭) સ્થિર ચિત્તથી દુશ્મનોને સામ, દામ દડ લેઈથી જીતનાર
યુવાન રાજ સલાસદો (ministers) પેદા થાઓ (૮) કતવ્ય
પરાયણ ધાર્મિક ગૃહસ્થીઓ થાઓ (૯) ગૃહસ્થીઓ ત્યા વીર સતાન
(૧૦) અમારી મરજી મુજબ માગ્યો મેહુ વરસે (૧૧) સર્વ વનસ્પતિ
અમારે માટે પ્રજાવાળી થાઓ રસવાળી થાઓ પ્રજા મોટા
અને રસદાર પાકે (૧૨) અને છેક છેલ્લી પ્રાર્થના એ કે અમારૂં
ચિત આપની લકિતમા મરણ પર્ચત પ્રેમથી લાગે એવું બળ
અમારામા ઉત્પન્ન કરે।

ઓદૃતે દૃઢમા મિત્રર-ય મા ચક્ષુષા સર્વાણિ ભૂતાનિ સમીક્ષ-
ન્તા ॥ મિત્રર-પ્રહં ચક્ષુષા સર્વાણિ ભૂતાનિ સમીક્ષે । મિત્રસ્ય
ચક્ષુષા સમીક્ષામહે ॥ ૩૫ ॥

આહુનીઆના સર્વ પ્રાણી માત્રને મિત્રની નજરથી જોઈએ એવી
બુદ્ધિ હે દેવ! અમને આપ

સહનાવવતુ સહનૌ યુનક્તુ સહવીર્ય કરવાવૈ તેજસ્વિનાવગીતમ-
સ્તુ વિદ્વિન્નાવહ ॥ ૩૬ ॥

હે પરમાત્મન! અમે હુ મેશા સર્વ કાર્ય સંપીને કરીએ કે જેથી
અમારામા તેજનો, બળનો, વીર્યનો વધારો થાય, અને અમે કોઈની
પણ પ્રત્યે દ્વેષ રાખીએ નહિ

उपाध्यान् दशाचार्य, आचार्याणां शत पिता । सहस्रन्तु पितॄन् तात
गौरवेणातिरिच्यते ॥ ३७ ॥

દશ માસ્તરો (ગુરુઓ) બરાબર એડ આચાર્ય, ને આચાર્ય બરબર
એડ પિતા, એક હજાર પિતા, બરાબર એડ માતાનુ જૈસવ ગણાય
છે (મનુસ્મૃતિ)

ओं शौ शान्तिरन्तरिक्षा शान्ति पृथिवी शान्तिराप शान्तिरोपधम
शान्तिः । वनस्पतय शान्तिर्विष्वेदेवाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः सर्वे
५ शान्ति शान्तिरेव शान्ति सामा शान्तिरेधि । ओ३म् शान्ति
शांति शांति ॥ ३८ ॥

સર્વ સ્થળે શાંતિનુજ રાજ્ય ફેલાવો એવો ટુક ભાવ છે આ મંત્ર
હેખાડી આપે છે કે ભારતવાશીઓને શાંતિ ઘણીજ પ્રિય હતી અને
હાલ પણ તેમજ છે

॥ अग्नि होत्रम् ॥

વિધિ - એક હવન કુંડ લેવો હવન કરનારે પૂર્વ દિશાએ
મુખ રાખી બેસવું ધૃત તથા હવનની સામગ્રી (ધ્રુવ) લેવી.
એક શુદ્ધ પાણીનો ખ્યાલો લેવો સુખડની આર સમિધા લેવી.
શુદ્ધ મનથી પવિત્ર થઈ હવન શરૂ કરવો
નીચેના બે મંત્રો વડે અગ્નિ પ્રગટાવવો.

ओ३म् भूर्भुवः स्वर्गैरिव भूम्ना पृथिवी व वरिष्णा । तस्या-
स्ते पृथिवी देव यजनि पृष्ठेऽग्निमत्रा दमत्रा आयादधे ॥ १ ॥

ओं उरुध्यस्वाग्ने प्रति जाग्रहि त्वमिष्टा पूर्ते स २ सृजेथा
मयं च । अस्मिन्सधस्थे अध्युत्तरस्मिन् विश्वेदेवायजमानश्चसीदत ॥ २ ॥

નીચેના મંત્રો વડે સુખડની એક એક સમિધા ધીમા બોળીને
આહુતિમા આપવી

ओं अयन्त इध्म आत्मा जातवेदस्तेनेध्रस्व वर्श्व चेद्धयर्षय
चास्मान् प्रजया पशुभिर्ब्रह्मवर्चरेनान्नाधेन समेधयस्वाहा । ३ ।
(આ વડે એક સમિધા નાખવી)

ओं समिधाग्निं दुवस्यत घृतैर्बोधयता तिदिम् आस्मिन् हव्या
जुहोतन स्वाहा । इदમग्नये इदन्नमम ॥ ४ ॥

ओं सुसमिधाय शोचिषे घृतं तीव्र जुहोतन । अग्नये जातवेदसे
स्वाहा ॥ ५ ॥ इदमग्नये जातवेदसे-इदन्नमम ॥

આ બે મંત્રો વડે એક સમિધા નાખવી

ओ तन्त्वा सभिद्भिरंगिरो घृतेन वर्धयामसी । बृहन्ञोचायविष्टय
स्वाहा । इदमग्नये अंगिरसेददन्नमम । ६ ।

આ મંત્ર વડે છેક છેલ્લી પણ સમિધા હોમી દેવી

પછી ઓ અયન્તનામના ઉપલા મંત્ર નખર । ૩ વડે પાત્ર
ધીની આહુતિઓ પાત્ર વાર બોલીને આપવી

પછી અન્નલિ (બોખામા) પાણી લઈ કુડની આગળ
પાછળ નીચેના મંત્રો બોલી પાણી રેડવુ

ओ अदितेऽनुमन्यस्वः ॥ पूर्वमा ॥

ओ अनुमतेऽनुमन्यम्बः ॥ पश्चिममा ॥

ओ सरस्वत्यनुमन्यस्वः ॥ उत्तरमा ॥

ओं देव सवित प्रसुव यज्ञं प्रसुव यज्ञं ते भगाय दिव्यो गंधर्वः
कैतपू कैतन्न हुनातु वाचस्पति वाचन्न तददतु । ७ ।

દાક્ષણમા અગે રાતે તરફ

નીચેના મંત્રોથી ધૃતની આહુતિ આપવી

ओं अग्ने स्वाहा ॥ इदमग्ने-इदन्नम ॥ उत्तरभा ॥

ओं सोमाय स्वाहा ॥ इदं सोमाय-इदन्नम ॥ (દક્ષિણમાં)

ओं प्रजापतये स्वाहा ॥ इदं प्रजापतये-इदन्नम ॥ (મધ્યમાં)

ओं इन्द्राय स्वाहा ॥ इदमिन्द्राय-इदन्नम ॥ (મધ્યમાં)

હવે ધૂપ પણ સાથે સાથે નાખવી

ओं सूर्यो ज्योतिर्ज्योतिः सूर्य स्वाहा । ओं सूर्यो वर्चो ज्यो-
तिर्वच स्वाहा । ओ ज्योति सूर्य सूर्योज्योतिः स्वाहा । ओं
सज्जदेवेन सवित्रा सज्जृषवेन्द्रक्या जुषाणः सूर्यो वेतु र-वाहा ।
ओ अग्निर्ज्योतिर्ज्योतिरग्निः र-वाहा । ओ अग्निर्वर्चो ज्योतिर्वचः
र-वाहा । ओं अग्निर्ज्योतिर्ज्योतिरग्नि र-वाहा । ओ अग्निर्ज्योति-
र्ज्योतिरग्नि र-वाहा । ओ सज्जदेवेन सवित्रा सज्जरात्रेन्द्रक्या जुषाणो
अग्निर्वेतु र-वाहा ।

નીચેના મંત્રો વડે પણ આહુતિ આપવી

ओं भूरग्नये प्राणाय स्वाहा ॥ १ ॥ इदमग्नेये प्राणाय इदं नम ॥

ओं भुवर्वायवेऽपानाय स्व हा ॥ २ ॥ इदं वायवेऽपानाय इदन्नम ॥

ओं स्वरादित्याय व्यानाय स्वाहा ॥ ૩ ॥ इदमादित्य व्यानाय
इदन्नम ॥ ओं भूर्त्र स्वरग्नि वाय्वादित्येभ्य प्राणापान व्या-
नेभ्य स्वाहा ॥ इदमग्नि वाय्वादित्येभ्य प्राणापान व्यानेभ्य
इदन्नम ॥

ओ आपा ज्योति रसोऽमृतब्रह्मभूर्भુ स्वर्गे स्वाहा ॥ ओ अग्ने व्रत
पते व्रतं चरिष्यामि तत्ते प्रद्वीमि तच्छक्रेय, तन्મેराध्यताम् ।

इदमहन्वृतात्सत्यं मुपैमि स्वाहा ॥

વધુ ધૃતની આહુતિ આપવી હોય તો “ગાયત્રી મંત્ર” અને
પ્રાર્થનાના મંત્રો વડે આપવી

ओं यदस्यकर्पणोऽत्यरीरिचयद्वान्युनमिहाकरम् अग्निष्टत्स्विष्ट
 कृद्विद्यात्सर्वं स्विष्टं सुहुतं कोतुमे । अग्नये स्विष्टकृते सुहुतहुते
 सर्वप्रायश्चित्ता हुनीना कामाना समर्थवित्रे सर्वान्नः कामान्त्त समर्द्धय
 स्वाहा ॥ इदमग्नये स्विष्टकृते इदन्नमम ॥

ओं प्रजापतये स्वाहा । इदं प्रजापतये स्वाहा ॥

આટલી આહુતિઓ આખ્યાબાદ નીચેનો મંત્ર ત્રણવાર બોલી
 વધેલુ ઘી તથા ધુપ હોમવે.

ओ सर्वे वै पूर्ण - र-चाहा ॥

પછી પૂર્વ તરફ બેસી પોતાના થોડા હાથ તપાવી અંગ-
 સ્પર્શ કરવે.

ओं तत्पाऽग्नेऽसितन्व मे पाहि । आयुर्दाऽग्नेस्यायुमे देहि ।
 वर्चोदाऽगोऽसि वर्चोमेदेहि । अग्ने यन्मेतन्वा ऊन तन्म आपृण
 तेओऽसि तेजो मयि धेहि । वीर्यं नि वीर्यं मयि धेहि । बलमसि
 बल मयि देहि । ओजोऽस्योज्ञं मयि भेदि । मन्युरसि मन्युं मयि
 धेहि । सद्योऽसि सद्यो मयि धेदि ।

ओ३ग् शांति शांति शांति ॥

હંસાર પ્રાર્થના.

ઓ ! મધ્ય ! તુ એક છે, સગ્ન્યો તે સ સાર
 પૃથ્વી, પાણી, પર્વતો, તે કીધા તૈયાર ૧
 તાગ સાગ બોલીતા સ્વર્ગ ને વળી સોમ,
 તે તો સરળ તે રચ્યા, જન્મરૂ તાર બેમ ૨
 અમને અદકા જ્ઞાન ગુણ, તેનો તુ દાતાર,
 બલે પાપી પ્રાણીઆ, એ તારો ઉપકાર ૩
 પાપ કલેરા કદાસ ને કાપ પાપ પગિતાપ,
 રાપ કુમતિ રૂચ્યા કરી, કાપ કષ્ટ સુખ આપ, ૪

આરતી.

જય જગદીશ હરે, પિતા જય જગદીશ હરે, (૨) ટેક
 ભકતજનકે સકટ (૨) ક્ષણમે દૂર કરે ઓ જય
 જો ખાવે ફલ પાવે, દુખ પિનશે મનકા (૨)
 સુખ સપ્રતિ ધર આવે, (૨) કબૂત્ર મિટે તનકા, ઓ જય
 માતા પિતા તુમ મેરે, શરણુ ગહુ ડિસકી,
 તુમ મિન આગ ન કોઈ (૨) આશ કરે કિસકી ઓ જય
 તુમ પરણુ પરમાત્મા, તુમ અર્થામી (૨)
 પરબ્રહ્મ પરમેશ્વર, તુમ સખકે સ્વામી ઓ જય
 તુમ કરણકે સાગર, તુમ પાલન કર્તા, (૨)
 મ મરખ, ખલ કામી (૨) કૃપા કરે ભર્તા ઓ જય
 તુમ હો એક અગોચર, સખકે પ્રાણુપતિ (૨)
 કિસ વિધ મિહુ દયામય (૨) તુમકો મે કુમતિ. ઓ જય
 દીન બંધુ દુખ દર્તા, તુમ રક્ષક મેરે, (૨)
 કરણા હન બદાઓ, (૨) શરણુ પડા તેરે ઓ જય
 વિષય વિકાર મિટાઓ, પાપ હરે દેવા, (૨)
 મદદ, ભક્તિ બદાઓ, (૨) સજ્જનોત્કા સેવા, ઓ જય

પ્રભાતીઉ

જગ્યરે જીવ અજ્ઞાન આગમ તજ, જગન કારતારને લેને જાણી (ટક)
 નરદેહ નીગમીઓ નીતિ સભાગવા, અગ્યરે અનીતિ તેઅવમ પ્રાણી (જગ્યરે)
 વિશ્વકરતા તણુ દીસે હાપણુ ધણુ, સુખકર સરજઓ સરજ જેણે,
 તેજ ફેલે અનિ વાચુ ૭૬ નવની, આખ્ય સહુ દેખતી થાય એનો (જગ્યરે)
 ધન્ય દયાળને ધરણી એની રચી સિદ્ધિ પદારથ મુકિત સારી,
 વિવિધ પ્રકાર વનમાહિ વનરપનિ, અખિન છે આન દકારી (જગ્યરે)
 પોષવા સર્વને નીર પેદા કર્યું, જ્યોમ માહિ રચી મેવમાળા,
 ચન્દ્ર આકર્ષણે સિંધુ ભરતી ચઢે, જય એ ભુકિતથી વાણુ વાતા (જગ્યરે)
 જ્યોતિમય ચક્ર તુ જોને આકાશમા, ક્ષિપ્ત દિવ્ય અનંત તારા,
 તેજ ઉપયોગી છે સર્વ સસારને, ધન્યરે સૃષ્ટિ સરજનહારા
 તારૂરે દેહ તુ જોને કેવો કર્યો, અદ્ભુતતા ધણી છેજ એમા,
 સર્વે વિષયો તણુ જ્ઞાન બહુ થાય છે, તત્ત્વ મોટું કર્યું ચિત તેમા (જગ્યરે)
 ભુક્ષિયે નિશ્ચય થાય બહુ વારતા એ થકી અધિક ઉદ્યોગ સજે
 એજ સજ્જનારને મુઠ મમજે નહિ, મદ મતિ મલીન પાખડ પૂજે (જગ્યરે)
 સરજનહારનુ જ્ઞાન સોહામણુ, સવને સમજવા યેગ્ય સાર,
 છોટમ સદ્ય સસારથી ઉદ્ધરે, વચન મુવિચારથી માન ગર (જગ્યરે)

ભારતનો મહિમા.

(આશા ભર્મા અમે આવિયા મારે વ્હાવે રમાડયા રાસરે-એ રાગ)
 અવનિ માહિ ઓપતી ને કાઈ સત-સુભટ ફરી માતરે-ધન્ય મારી ભારત ભુમિરે
 વિદ્યા-કલાની રૂડી વાડીકાને તારા ગર્ભ રતન-મણિ જાતરે-ધન્ય,
 ચરણે મહાનીર ધ્રુવે ને સિર છત્તર હિમાચલ પ્હાડરે-ધન્ય
 આથે મુકુટ માથે ધર્યો છે કારમીરી મહા મુહ્યવાનરે-ધન્ય
 દેરે હીરાના હારહારે વહે સિંધુ-ગંગાના નીરરે-ધન્ય
 ઉરે ભર્યો શુર દુષ્ટા તે ધાવે શીખ-રૂપુત રણધીરરે-ધન્ય
 કંઠે કટિઅશ્વ મેખનારે વિધ્ય-આણુગિગિ તણીહારરે-ધન્ય
 જમણે ફરકે મારી માવડીરે તારો પાંચવડો કચ્છ-ગુજરાતરે-ધન્ય
 ડાબી ભુમિએ બેગી ભુગંગાને ડક-વાગે સુદેશ બગાવરે-ધન્ય
 ભારત ભુમિરે મારી ભારત ભુમિરે તારી રિધિ ધિવનો નહિ પારરે-ધન્ય
 વરસો વરસ તારા આગણેરે થાય અન્નભણા અબારરે-ધન્ય
 જીવાર-વહુ ને બાજરીને વળી ઓખા-કટોળ નહિ પારરે-ધન્ય
 લાખો ખેતરમા નીપજેરે મારા મોત્રા તે મુનના કપાસરે-ધન્ય
 આખા ગુલાબની વાડીયોને વળી અમુલ્ય ઝૂવના ઝાડરે-ધન્ય
 રિદ્ધિને સિધિ તારી એવી ઘણીરે જેનો ગણતા ન આવે પારરે-ધન્ય
 સારા જગતની સપતિરે આગણીએ એકરી જણાયરે-ધન્ય
 ભારત ભુમિરે મારી તીગથ ભુમિરે તારાપુષ્પ તણો નહિ પારરે-ધન્ય
 તેતરીશ કોટી અતિમંત્રિરે તારા ઓળામા ખેનતા બાળરે-ધન્ય
 આર્ય-મુસલમાન પારસી તે મારી માડીના જયા વીરરે-ધન્ય,
 સપે મળીને એક સાથે અહો તારી મેત્રા કરે મહાધીરરે-ધન્ય
 સ્વમી દયાનંદ, ગુડ ગોપિંદ, રામમોહન, વિવેકાનંદરે-ધન્ય
 ધર્મના સુધારમા અર્પી ગયારે નિજ કાયા તે આનંદ કદરે-ધન્ય
 ફેવ સમા નીકરા દાદા થયા ને વળી કર્મનીર ગોખલે મહાનરે-ધન્ય
 વિધ વિધ વિદ્નો ટાળી ગયાને તારા વિન્વે તથાર્યા માનરે-ધન્ય
 આજેય દેશભક્ત એવાઅનેક તાગ ચગણે ખડા માડીરે-ધન્ય
 દખ્ખમા દીકરો તિલક રમયો ને વીર ગાંધી છે કાઠિઆવાડરે-ધન્ય
 ભામ પંજામમા રાખી છે નેક ટેક લાલા તે લાજપતિગાયરે-ધન્ય
 સુરેન્દ્ર કેસરી ગાજગદ્યો છે બગદેજે મદા મનિ માનરે-ધન્યરે
 ત્રાખો કરોડો આવા સાધુ-અપુત તારી ગલા કરે મારી માથરે-ધન્ય
 સુખદુખ ઉર કાઈ લેખે નહિ ને તારી ભક્તિના દિવ્ય ગીત ગાયરે-ધન્ય
 અમર તપોરે માત અમર તપોરે તારા ખેટાનો નામ મહિ માથરે-ધન્ય
 આનંદ વિજય હરીશ કર સદાય શુભ 'સ્વરાજ્ય' વાચ આજ વાયરે-ધન્ય

ધનામ ૩. ૧૦૧)

નવી શાળાના માસ્તર નક્કર હેન્ડબીવદ્વારા જણાવે છે કે વેપારને લગતી દેશદેશાવરની માહિતી આપવામાં આવે છે તે તેણે હુમારી સાથે ભાગમાં દુકાન ખોલેલી તેમાં બે વરસમાં રૂ. ૨૦૦૦) ખોટ બતાવી. પાકુ નામુ મહેતાજી લખે વરસ આપ-રના હવાલા, જમાખર્ચો હમે નાંખીએ એવું બધું જ્ઞાન ! જોવું હોય તેઓને ચોપડા બતાવવામાં આવશે.

નામાનું જ્ઞાન અને પ્રમાણપત્ર તે કુદકે જુસકે ઉછાળા મારે એટલે પાત્ર છોકરાઓ નેની શાળામાંથી હુમારી શાળામાં આવેલા તેઓને ખોટું શીખવાડે જાય. બાબત ઠેકાણા વગરની લખાવાય, અને ખરી મીતિ લખે તે દેશાવરવાળા ખાતાં મળી જાય ! હુમારી છપાવેલી વ્યાજગુરૂ અને હુડીશિક્ષકમાંથી અને હુમારો શીખવેલા (ફફાવેલા) ચોપડાઓ ઉપરથી શીખવાય જાય ! તેના નમુના જેમને જોવા હોય તેમને બતાવવામાં આવશે.

ધનામ—નવી શાળાના માસ્તરે મુબઈ તેમજ સુરત વગેરે કોઈ ઠેકાણે સરાફ (કમીશન એજન્ટ)ને ત્યાં પાકા નામાનું કામ કરેલું સિદ્ધ કરી આપશે અને પાતી પાડી ડબલ ટ્રેબલ રીતે મુબઈ અને સુરતના ધણી જાતના હિસાબો, નામા ડબલ રીતે ખરાં (ખોટાં નહિ !) જમાખર્ચો, હવાલા, કરકસગના નામા, મુબઈના સરાફના મીતિવાર ડબલ નામા, વરસ આખરે ખાતાની માંડ-વાળ કરી કાચા પાકાં સરવાચાં કાઢી શીખવ્યું છે તે બતાવી આપશે તે ધનામ રૂ. ૧૦૧ આપવામાં આવશે

અરે ભાઈઓ ! કહાં રાજ ભોજ અને કહાં ગાંગો તેલી ? હુમારો નામાના જ્ઞાનની ખરી કદર તે ધનામ અને છપાવેલ બુકમાં છે.

આવતા નુતન વરસથી ગરીબોના છોકરાઓને અરધી શીશી ભણાવવામાં આવશે.

નવીટર્મ—આવણ સુદ ૧ થી શરૂ થશે.

રાત્રિશાળા આવણ સુદ ૧ થી શરૂ થશે.

તળાવ અને નદી કાંઠે બગલો મહાન ભક્ત દેખાય છે.

જુની વરસ ૧૩ ની સરાફી નામાની શાળાના માસ્તર,
ઠેક શણીતળાવ, સુરત.

મીણભાઈ નીછાભાઈ

ગુજરાતી, અંગ્રેજી અને બાળબોધ
સરતુ અને મુદ્ર વિવિધ
બાતતુ રંગબેરંગી

કળામય છાપાકામ

ફક્ત એકજાતના અનુભવ
તમેને હવે આવી આપશે.

“કળામય મીન્ડીય વર્કસ”

ખાંડ બજાર મુરત.

માલીક:—સદ્ગુણેર અંજીરામ સદ્

